

zoooh!

3 / 2013

Revista del Zoo de Barcelona

Especial setmana Floquet de Neu

10 anys sense Floquet:
treballant per a la conservació
dels primats

Ampliació de la
instal·lació dels elefants

zoobarcelona.cat
telèfon: 902 457 545
twitter.com/@ZooBarcelona
facebook.com/ZooBarcelona

Ajuntament de
Barcelona

Setmana Floquet de Neu: treballant per a la conservació dels primats

Floquet de Neu, el goril·la blanc, va viure 37 anys al Zoo de Barcelona (1966-2003), del qual n'ha estat, sens dubte, l'animal més emblemàtic. La seva popularitat i projecció internacional el van convertir en ambaixador de la ciutat a les acaballes d'un període difícil de la nostra història.

Deu anys després de la seva mort, el Zoo de Barcelona i la seva Fundació commemoren la figura d'en Floquet de Neu com a icona dels esforços realitzats des de molts àmbits diferents per a la conservació dels primats i molt especialment dels grans simis, amb l'objectiu de seguir avançant en el desenvolupament de projectes de recerca, conservació i sensibilització.

En aquest sentit, hem organitzat una setmana dedicada a en Floquet de Neu i a la conservació dels primats, amb diferents propostes i activitats recollides en pàgines interiors. De la Setmana Floquet de Neu volem destacar l'exposició, que aborda inicialment la figura d'en Floquet per centrar-se a continuació en projectes i activitats de conservació, i en l'aportació a la causa de diferents organitzacions del nostre entorn; la gimcana educativa sobre les amenaces que afecten els grans simis i la jornada de portes obertes a l'espai de l'antic circuit d'educació viària de la Guàrdia Urbana que se celebrarà els dies 23 i 24 de novembre, tot tancant el període d'activitats, malgrat que algunes es mantindran fins després de Nadal.

Per tal d'aprofundir en la situació dels grans simis, us presentem les respostes a un breu qüestionari fet entre diversos especialistes d'àmbit nacional i internacional, que aporten molta llum sobre la qüestió.

Us convidem, doncs, a participar activament en algunes de les propostes i a recordar la figura d'en Floquet o, en el cas dels més petits, a descobrir-la, alhora que ens apropem a les amenaces globals que afecten la fauna.

Finalment, ens satisfà enormement presentar-vos un reportatge sobre l'ampliació de la instal·lació dels elefants, amb la qual assolim una superfície de 3.400 m2, en un nou pas cap a la futura instal·lació d'elefants, que s'emmarca en el projecte de modernització de la sabana, que inclourà noves instal·lacions per a les girafes i els lleons.

Sònia Recasens i Alsina

Segona tinent d'alcalde de l'Ajuntament de Barcelona i presidenta de B:SM i de la Fundació Barcelona Zoo.

DESCOBREIX

LA FAUNA SALVATGE D'ÀFRICA

UN VIATGE INOLVIDABLE PER A TOTA LA FAMÍLIA A TANZANIA!

Prepara't per a descobrir un dels llocs més màgics del planeta, la sabana africana, un increïble safari en 4x4 on us endinsareu en els grans parcs del nord de Tanzània, Serengeti, Ngorongoro, Tarangire i Manyara per observar tota la naturalesa i la fauna que viuen en ells. Elefants, girafes, zebres, lleons, guepards, gaseles, lleopards i molts més seran els protagonistes d'aquesta gran aventura. A més de visitar un poblat Masai, on coneixereu tots els costums d'aquesta tribu ancestral.

TABIA SAFARIS

ZOOCLUB BARCELONA:
Tel. 93 225 67 86 · zooclub@bsmsa.es
TABIASAFARIS:
C/Presó, 9 Àtic · 43201 Reus
Tel. 977 345 088 · Mov. 670 682 533/667 569 696
www.tabiasafaris.com · www.tabiasafaris.es

JA POTS FER EL TEU SOMNI REALITAT PER NOMÉS 1.990 EUR.

B:SM Barcelona de Serveis Municipals
Gran Via Carles III, 85 bis
08028 Barcelona

Director General de B:SM: Ignasi Armengol
Sots-directora General d'Operacions: Anna Xicoy

DIVISIÓ ZOO
Director del Zoo de Barcelona: Miquel Trepal
Director d'Operacions: Emilio Rodriguez
Cap de Conservació i Recerca: Josep Mª Alonso
Cap de Parc: Jordi Indiano
Cap d'Educació: Isabel Martínez
Cap d'Administració: Marisa Mainar
Cap Comercial i de Màrqueting: Anna Costa
Cap de Manteniment: Jorge Cerón

Editada per Zoo de Barcelona

Parc de la Ciutadella, s/n · 08003 Barcelona · Telèfon: 93 225 67 80 · Fax: 93 221 38 53
Mail: zoo@bsmsa.cat · www.zoo@bsmsa.cat

Director: Rafael Cebrian
Cap de redacció: M. Neus Miró
Consell de redacció: Manel Aresté, Eulàlia Bohigas, Anna Costa, Jordi Fàbregas, Josep Garcia, Jordi Indiano, Àlex Mascarell, M. Josep Virgos
Coordinació: Jordi Fàbregas
Fotografia: Manel Aresté, Arxiu Zoo, Enric Badosa, Marta Bou, CRARC, I.J.G., Jordi Fàbregas, Cristòfol Jordà, Raquel Martínez, Pallapupas

ZOOCLUB Parc de la Ciutadella s/n · 08003 Barcelona · Telèfon: 93 225 67 86 · zooclub@bsmsa.cat

El Zoo de Barcelona no es fa responsable de les opinions expressades pels seus col·laboradors. Prohibida la reproducció total o parcial del contingut d'aquesta publicació amb finalitats comercials, sigui quin sigui el mitjà o procés de reproducció, sense autorització de l'editor.

Maquetació i impressió: Icaria Iniciatives Socials
Dipòsit legal: B-30671-98

Ajuntament de Barcelona

www.zoo@bsmsa.cat

NOU SEAT LEÓN
TECNOLOGIA PER GAUDIR

Per a més informació, visita www.euroncap.com

ENJOYNEERING

Escaneja aquest codi i descobreix el Nou León

El Nou SEAT León et farà gaudir de la tecnologia com mai abans havies somiat. I és que si el seu disseny imponent està pensat per carregar de dinamisme cada trajecte, la seva llista de tecnologia imponent està pensada perquè en gaudeixis com mai. Començant pels llums Full LED davanters i posteriors, que proporcionen en tot moment la mateixa claredat que si conduïxes de dia. O el sistema Easy Connect, que et permet controlar totes les funcions d'entreteniment i comunicacions fàcilment des de la pantalla tàctil: ràdio, navegador, SEAT Sound System, ordinador de bord i l'innovador SEAT Driver Profile, amb què pots personalitzar l'estil de conducció només prement un botó. També disposa d'assistent de sortida involuntària de carril, que et corregeix el volant per mantenir-t'hi a dins. I assistent de llums curts/llargs que canvia automàticament els llums de llargs a curts quan et creues amb un altre vehicle. **I és que en cap altre cotxe la tecnologia està pensada perquè la gaudeixis com en el Nou SEAT León.**

[YouTube .COM/TUSEAT](https://www.youtube.com/tuseat) [f .COM/SEAT](https://www.facebook.com/seat) [t .COM/TUSEAT](https://twitter.com/tuseat) SEAT.ES/NUEVOLEON

Sumari

3 / 2013

- 7 Actualitat**
Recull d'últimes notícies del Zoo de Barcelona
- 12 Educació**
- 15 Especial Floquet de Neu**
10 anys sense Floquet: treballant per a la conservació dels primats
- 31 Zoolidari**
- 32 Fundació Barcelona Zoo: Recerca i conservació**
Els amfibis del Delta del Llobregat
- 34 Llibres**
- 36 Zooclub**
- 38 Quadern de camp**
- 41 Ecoiniciatives**
- 42 Amb el suport de...**

Coca-Cola, l'ampolla, el contorn, la corba, el dinàmica, modificada, i el disc vermell són marques registrades de The Coca-Cola Company.

¿SI ENS AIXEQUEM?

Més informació a cocacola.es
Combina activitat física amb una dieta variada, moderada i equilibrada.

Actualitat

Reintroducció de 347 tortugues al massís del Garraf

El divendres 25 d'octubre, el CRARC (Centre de Recuperació d'Amfibis i Rèptils de Catalunya) va procedir a la reintroducció de 347 tortugues al massís del Garraf, acció que s'emmarca en el Pla de Recuperació de la tortuga mediterrània impulsat per la Generalitat de Catalunya. A l'operació, a més a més del personal del CRARC i els guardes i personal tècnic del Parc Natural del Garraf i de la Diputació de Barcelona, hi va assistir també personal del Zoo. Algunes d'aquestes tortugues, uns 30 exemplars, han nascut al Zoo de Barcelona durant els darrers anys. 🐾

FOTO-ZOO

CONCURS DE FOTOGRAFIA DE NATURA
DEL ZOO DE BARCELONA ★★ ★ 1892 ★ 2013
2013 ★ 42. EDICIÓ

DATA LÍMIT DE LLIURAMENT:
17 DE DESEMBRE DE 2013

Més informació a: www.zoobarcelona.cat

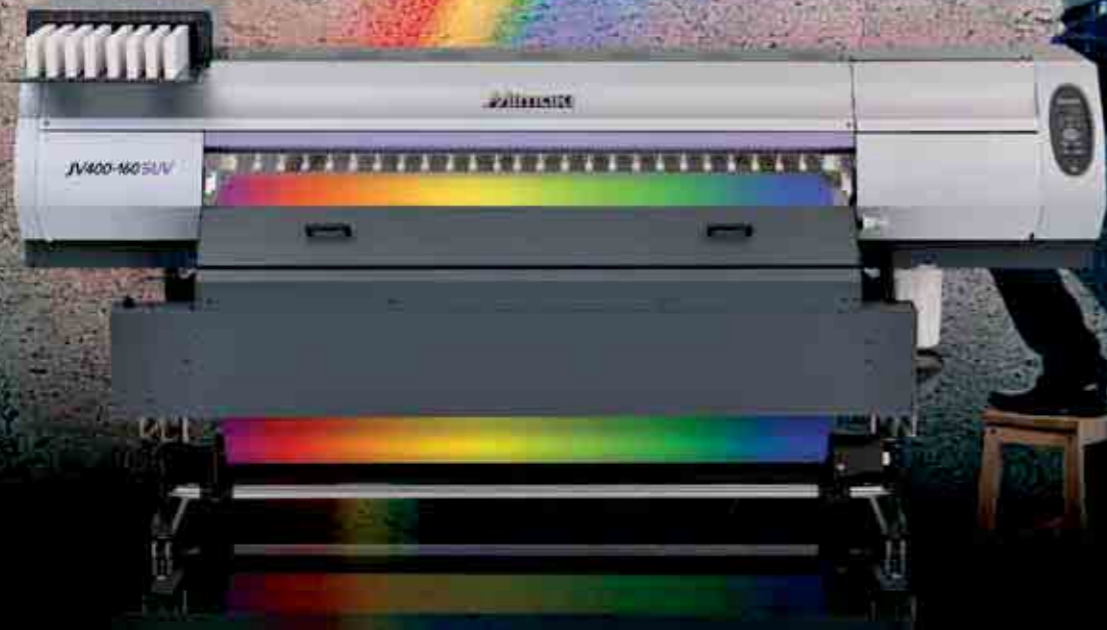
PARTICIPA!

asombrosa ...

tecnología, durabilidad al exterior y color

JV400-SUV
TECNOLOGÍA DE IMPRESIÓN SOLVENTE UV

••• **Mimaki delivers**

Asombrosa en más de una manera

La Tecnología de vanguardia Solvente UV de Mimaki produce asombrosas impresiones resistentes al rayado y duraderas en la gama de colores más amplia y vibrante que pueda imaginar.

Todos los beneficios del Solvente... Todos los beneficios del UV...
Todo en una asombrosa impresora

The world imagines ... Mimaki delivers

Mimaki
DIGIDELTA
DIGITAL DIMENSION

Actualitat

Duplicuem la superfície total de la instal·lació dels elefants

El 10 de setembre es va inaugurar l'ampliació de l'espai exterior de la instal·lació dels elefants. Aquesta ampliació és una nova fase de la transformació d'aquest espai en un bioma de la sabana, tal com es contempla en el Pla Estratègic 2012-2020 del Parc Zoològic, que integrarà en un únic espai elefants, girafes i lleons.

El nou espai, en el qual s'ha aprofitat al màxim l'espai, ha estat dissenyat seguint els criteris que afavoreixen el benestar dels animals i inclou elements d'enriquiment estructural i comportamental.

En l'àmbit de l'enriquiment comportamental, destaca la construcció d'una estació d'alimentació programable elevada de 8 metres d'alçada que permetrà que els elefants reproduïxin els comportaments d'adquisició d'aliments dels arbres. També s'ha construït una instal·lació de tubs soterranis que fan possible la cerca d'aliments soterrats com ara arrels, bulbs o fruits caiguts dels arbres.

D'altra banda, la nova instal·lació facilita l'enriquiment estructural mitjançant una orografia variable ja que, de forma periòdica, es modificarà la instal·lació amb l'ús de màquines que variaran la disposició de les dunes i l'orografia del sòl. Així s'aporten nous elements, o es mouen els ja existents, segons el que sigui més aconsellable en cada ocasió.

SUPERFÍCIE TOTAL DUPLICADA

Des d'un punt de vista quantitatiu, l'ampliació de l'espai exterior representa un augment considerable de la instal·lació, que dobla la superfície. L'increment és de 1.630 m² i consolida un espai total disponible per als elefants de 3.200 m², inclosos els dormitoris.

Els treballs d'ampliació s'havien iniciat al maig amb un pressupost de 388.254,32 €. Per a la construcció de l'espai s'han emprat més de 2.000 m³ de sorra i 20 tones de pedres, a més d'altres elements com troncs i arbres que donaran ombres a la zona i que han estat convenientment protegits.

LA SABANA DEL SAHEL

A hores d'ara, en línia amb el que preveu el pla estratègic pel que fa al bioma de la sabana, es treballa en els projectes executius d'una nova ampliació de la instal·lació d'elefants, i en noves instal·lacions per a les girafes i els lleons.

L'espai biogeogràfic que s'ha agafat com a referència és la sabana del Sahel, una zona molt extensa de transició entre el desert i la sabana africana, i que és un àmbit amb moltes amenaces per a un important nombre d'espècies (òrix blanc, gasela mohor, elefants, girafes, tortuga d'esperons...) on el Zoo treballa en el programa de reintroducció de la gasela dorcas.

A la regió de Gourma, a Mali, sobreviu la darrera població important d'elefants del Sahel –que integren entre 500 i 700 animals–, que és la més septentrional de tot Àfrica, després de l'extinció, a la dècada dels 80, dels elefants de les muntanyes d'Assaba, a Mauritània.

Adaptada a les àrides condicions climàtiques del Sahel, realitza una de les més llargues migracions d'Àfrica, que abasta una àrea de més de 24.000 km² i més de 700 km de distància entre el riu Níger, al nord, i la frontera amb Burkina Faso, al sud.

Les raons que fan que aquesta població sobrevisqui són la tolerància tradicional de les poblacions locals, l'aïllament de la regió i la mala qualitat de l'ivori dels seus petits ullals.

Els darrers anys, però, la seva situació ha empitjorat a causa de l'augment de l'aridesa a la regió del Sahel, que provoca una competència cada cop més important amb els ramats de les poblacions humanes locals per accedir a les poques fonts d'aigua disponibles (bàsicament pous i petits llacs). Això obliga els elefants a fer encara més amplis i erràtics els moviments migratoris a la recerca d'aigua i també de farratge.

Les elefants del Zoo de Barcelona no són del Sahel però actuen com a ambaixadores d'aquest hàbitat, que en les successives fases de desenvolupament de la sabana del Zoo ens permetrà explicar als nostres visitants les característiques de les diferents espècies i les relacions que s'estableixen entre elles i l'entorn natural. En paral·lel, contribuiran també a un major aprofundiment en els programes de conservació i recerca que el Zoo desenvolupa en aquest hàbitat amenaçat. 🐾

CREIX LA FAMÍLIA D'ORANGUTANS

El passat 9 d'octubre va néixer un nou orangutan, i ja és el tercer el els darrers cinc anys!

AJUDA'NS A BATEJAR-LO
 Fins el 30 de novembre podeu participar i ajudar-nos a triar un dels tres noms d'origen indonesi que ens han proposat els seus cuidadors:

- Popo
- Balu
- Kunañ

Podeu votar a través del nostre web www.zoobarcelona.cat o a la bústia situada al mateix Zoo, al costat de la instal·lació dels orangutans.

La mare, la Locki, és una experimentada veterana de més de 30 anys que ha tingut pendents a tots els cuidadors de la secció de primats, però tot el procés s'ha desenvolupat amb normalitat i tant la mare com el nadó, un mascle, es troben en perfecte estat.

Tots els membres de la família d'orangutans estan pendents dels moviments de la Locki i el petit, especialment la Jingga i la Sari, de 4 i 5 anys d'edat respectivament, que s'acosten a mirar la nova cria encuriosides tot i que encara s'hauran d'esperar un quants mesos perquè sigui un nou company de jocs.

En Karl, el pare, que va arribar del zoo de Dublín quan era un adolescent, és ara un mascle imponent que de moment es manté separat de la resta del grup per garantir la tranquil·litat.

Aquesta espècie, l'orangutan de Borneo *Pongo pygmaeus*, és endèmica d'aquesta illa i fa uns 10 anys es considerava que en podien quedar només entre 40.000 i 70.000 individus. Avui les poblacions són realment reduïdes i es troben disperses a les clapes de selva que queden aïllades per la tala intensiva d'arbres i la crema de boscos que es realitza per deixar espai on conrear la palma d'oli. Aquestes activitats poden ser rendibles a curt termini, però comprometen el futur de moltes espècies i afecten negativament en la qualitat de vida de les poblacions humanes de la regió. 🐾

Mª Teresa Abelló
Conservadora de Primats

El creixement de les cries de Komodo

El 20 de novembre de l'any passat va néixer el primer dragó de Komodo al Parc Zoològic de Barcelona. Durant els 15 dies següents, 11 petits dragons més van trencar els ous. Com són moltes les preguntes que el públic en general es fa sobre aquests animals, amb aquest petit article vull respondre'n algunes.

■ **Què mengen?** La varietat de la dieta és un dels requisits importants per a una correcta alimentació. Les primeres setmanes els alimentàvem amb cries de ratolí i insectes, però aquesta espècie mostra un ampli ventall de gustos individuals i alguns individus menjaven les llagostes amb dificultats o no en volien saber res. Aquests exemplars són els que han tingut un creixement més lent. Després vam introduir altres aliments: peixos, pollets de guatlla i ratolins. Amb aquestes noves preses els exemplars també mostren gustos individuals marcats. Cal indicar que tots els aliments són remullats amb ou i un suplement de calci i que la quantitat està prèviament marcada per evitar una ingesta excessiva.

■ **Com sabem el que menja cadascun?** Perquè des que van néixer controlem el que ingereix cada un d'ells de manera individual. Per fer-ho possible els vam marcar amb punts de pintura blanca a les potes. Mentre els cuidadors els alimenten apunten el que menja cada exemplar, tot i que sovint és una feina costosa ja que els animals estan afamats i es mouen ràpidament de forma descontrolada.

■ **Viuen tots junts?** No, mentre van creixent els anem separant, perquè els individus més voraçs creixen més ràpid i estableixen dominàncies que dificulten que els més endarrerits assoleixin la mida desitjable. No és recomanable mantenir molts animals junts ja que això dificulta un control efectiu.

■ **Quins altres requisits són importants per a un correcte creixement?** Sobretot es fa imprescindible l'aportació de radiació ultraviolada. La carència de raigs UVB provoca deficiències

es en el metabolisme del calci, que poden acabar en un greu problema de raquitisme als ossos, per la qual cosa tots els animals han tingut accés a aquesta radiació de forma natural –llum solar– o artificial –làmpades d'UVB.

■ **Quins controls es porten a terme per comprovar el correcte desenvolupament dels individus?** Un cop al mes els capturem per pesar-los i mesurar-los, i periòdicament els extraïem sang. L'anàlisi de la sang ens permet tenir un coneixement acurat de les constants corporals i comprovar si es desenvolupen de manera adequada. La comparació de les mides corporals dels nostres exemplars amb altres nascuts en captivitat també ens indica si el nostre maneig és el correcte.

■ **I com estan els nostres petits dragonets?** Per ara, molt bé, plens de vitalitat i creixent força ràpid, això sí, a diferent ritme segons l'individu. Estem en el procés d'esbrinar-ne el sexe, tot i que de tan joves es fa difícil distingir-lo amb total seguretat.

■ **Quin serà el seu destí?** Aquests animals formen part de l'EEP, grup de cria europeu, de l'EAZA per a l'espècie, i ja hi ha moltes institucions membres que mostren interès per ells. En cap cas no es vendran; els únics requisits per a les institucions interessades són tenir una instal·lació adequada i participar obligatòriament en el manteniment de la reserva Wae Wuul gestionada per l'EAZA, on es conserva la principal, tot i que escassa, població de l'espècie a l'illa de Flores, a Indonèsia. 🐾

Manel Aresté
Conservador del Terrari

ELS individus més voraçs creixen més ràpid

Odont QUALITY
CLÍNQUES DENTALS

PER A SOCIS I FAMILIARS

Cuidem més del teu somriure amb més avantatges

GRATIS visita i diagnòstic complet en 1ª visita

NOMÉS 20€ Higiene bucal (neteja + revisió per sessió)

25% DESCOMPTE en qualsevol tractament

FINANÇAMENT fins a 18 mesos sense interessos

Ens trobareu a www.odontquality.cat

BARCELONA Roger de Flor, 271 Tel.: 93 459 06 07	SABADELL Via Alexandra, 12 - 14 Tel.: 93 724 40 99	HOSPITALET Av. Ponent, 19 Tel.: 93 448 21 23

Activitats 2014

Dissabtes d'aventura

- Per a nens i nenes de 4 a 11 anys.
- Activitats per als dissabtes al matí.

Vine a conèixer els animals i els seus comportaments! Treballaràs en el teu quadern al Zoo i el pots acabar a casa, fent els passatemp. Cada dissabte, una aventura diferent!

Calendari d'activitats:

- 4 de gener: Els dofins del Zoo
- 11 de gener: Què mengen els animals del Zoo?
- 18 de gener: Les tortugues
- 25 de gener: Lleons i altres carnívors
- 1 de febrer: Com aprenen els dofins?
- 8 de febrer: Dragons i altres llargardaixos
- 15 de febrer: Pingüins i aus aquàtiques
- 22 de febrer: Les mones del Zoo
- 1 de març: Foques, morses i lleons marins
- 8 de març: Caimans i cocodrils
- 15 de març: La feina dels veterinaris
- 22 de març: Rècords animals
- 29 de març: Com es treballa al Zoo?
- 5 d'abril: Goril·les, ximpanzés i orangutans
- 12 d'abril: Dofins i altres mamífers aquàtics
- 19 d'abril: Elefants i hipopòtams
- 26 d'abril: Les cries del Zoo

🕒 Dissabtes de 10 a 13 h

€ Per als socis Zoo Club: 19 €
Per als no socis de Zoo Club: 26,85 €
Només per als socis de Zoo Club!
Inscripció per a tres Dissabtes d'aventura diferents: 42,65 €
Places limitades.

Club Bio-Èpsilon:

- Per a famílies. Diumenges al matí.

Activitats conjuntes del Zoo i altres institucions culturals i educatives. Es fan combinades per tal d'ampliar els centres d'interès i augmentar la participació dels assistents.

16 de març. **ELS TRESORS DE LA MEDITERRÀNIA**

🕒 Diumenges d'11.15 a 14 h

€ **Família sòcia del Zoo-Club: 32,00 € per família** (inclou 2 adults i 2 infants. 3 infants en el cas de famílies nombroses). Suplement de 10,00 € per nen a partir del tercer (excepte famílies nombroses).
Família no sòcia del Zoo-Club: 40,00 € per família (inclou 2 adults i 2 infants. 3 infants en el cas de famílies nombroses). Suplement de 12,00 € per nen a partir del tercer (excepte famílies nombroses).

GENER,
FEBRER,
MARÇ, ABRIL
I SETMANA
SANTA 2014

Els secrets del Zoo

- Activitats de diumenge al matí per a petits i grans.

Veniu al Departament d'Educació i resolgueu totes les incògnites que tingueu sobre el Zoo i els seus animals!

Us emportareu un dossier de record i un petit obsequi.

Calendari d'activitats:

- 12 i 26 de gener: Coneix els lleons marins i els dofins!
- 9 i 23 de febrer: El Zoo portes endins
- 9 i 23 de març: Què vols saber dels mamífers marins?
- 6 i 20 d'abril: Fauna urbana

🕒 Diumenges de 10 a 12.30 h

€ **Família sòcia de Zoo Club: 30,25 € per família** (inclou 2 adults i 2 infants). Suplement d'11,20 € per nen a partir del tercer.
Família no sòcia de Zoo Club: 89,60 € per família (inclou 2 adults i 2 infants). Suplement de 17,90 € per nen a partir del tercer.

- Inscripcions fins al dimecres anterior a la data de l'activitat.
- Cal fer el pagament de l'activitat en el moment de la inscripció.
- Places limitades.

INFORMACIÓ: Tel. 902 457 545 de 9 a 20 h
RESERVES: www.zoobarcelona.cat

DIES DE ZOO. CURS 2013-2014

- Activitats per a nens i nenes de 5 a 13 anys.

Cada dia es tractarà un tema diferent d'una manera lúdica i entenedora per a tots els infants.

Dilluns 3 de març de 2014.

DISFRESSES ANIMALS. TALLER DE CARNESTOLTES.

Divendres 2 de maig de 2014.

CUIDADOR PER UN DIA.

🕒 de 9 a 17 h els dies de lliure disposició de les escoles.

€ **Per als socis del Zoo-Club: 42,20 €**
Per als socis del Zoo-Club amb carnet de família nombrosa: 38 €
Per als no socis del Zoo-Club: 47,5 €
Per als no socis del Zoo-Club amb carnet de família nombrosa: 42,20 €

- Inscripcions fins al dimecres anterior a l'activitat.
- Cal fer el pagament de l'activitat en el moment de la inscripció.
- Places limitades.

Casals de Zoologia Abril 2014

- Per a nens i nenes de 5 a 13 anys.
- Activitats per a les vacances escolars.

Si vols saber com treballem, d'on vénen els animals, i veure'ls més a prop...

Si vols conèixer nous amics i passar molt bones estones...

Ho podràs fer passant les vacances amb el Departament d'Educació!

Programa

Del 14 al 17 d'abril de 2014

- MICOS I MONES (de 5 a 13 anys)

🕒 de 9 h a 16 h

€ Casals de quatre dies:

Per als socis del Zoo-Club: 168,80 €
Per als socis del Zoo-Club amb carnet de família nombrosa: 152 €
Per als no socis del Zoo-Club: 188,20 €
Per als no socis del Zoo-Club amb carnet de família nombrosa: 168,80 €

- Places limitades.

Hi ha un servei de guarda d'infants que inclou l'entrada una hora abans de l'inici del casal, i una hora un cop acabada l'activitat (8 a 17 h). Preu: 4,55 €/hora

INFORMACIÓ: Tel. 902 457 545

Inscripcions: a partir del dia 10 de març des del web:
www.zoobarcelona.cat

Festes d'aniversari INDIVIDUAL

- Per a nens i nenes i adults (recomanades per a infants de més de 4 anys)

Sabies que pots venir al Zoo a celebrar el teu aniversari? Els dofins et felicitaran! Pots convidar els teus amics, esmorzar i bufar les espelmes del pastís i passejar tot veient els animals.

🕒 Dissabtes i diumenges de 10.15 a 12.45 h.

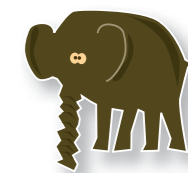
€ **Per als socis de Zoo Club: 235 € fins a 10 nens, 296,85 € fins a 15 nens*** (assistent addicional: 23,50 €/persona)
Per als no socis de Zoo Club: 280 € fins a 10 nens, 352,90 € fins a 15 nens* (assistent addicional: 28 €/persona)

* Cada festa només admet un homenatjat. En cas de voler fer una celebració per a dos infants s'han de reservar dues festes.

Les places reservades que no es presentin hauran d'abonar 5,60 € en concepte de menú.

INFORMACIÓ: Tel. 902 457 545 de 9 a 20 h RESERVES: www.zoobarcelona.cat

El Parc Zoològic de Barcelona es reserva el dret a modificar o anul·lar les activitats programades si no hi ha un nombre suficient d'assistents o si es produeix alguna incidència que ho justifiqui.

CURSOS

■ CURS DE PRIMATOLOGIA

Dates: 4 al 27 de març de 2014

- Classes impartides per tècnics del Parc Zoològic i professors universitaris.
- Crèdits de lliure elecció a consultar a les secretaries de les universitats.

AL GENER, NOVA ACTIVITAT!! ELS TALLERS DEL ZOO

NOVA ACTIVITAT!

Encetem una nova activitat: **els Tallers del Zoo.**

Iniciem la singladura amb el taller "ESDEVÉ UN EXPERT DEL ZOO".

L'activitat en aquest cas consisteix en dues tandes de 7 sessions d'hora i mitja al recinte del Zoo, on s'aprendran tècniques innovadores perquè els assistents millorin el coneixement del Zoo a partir de la pràctica.

Cada tanda de 7 sessions és independent i té un cost de 90 €. En cas de voler fer les dues parts s'aplicarà un descompte especial.

Dates: dimarts, del 14 de gener fins al 25 de febrer (1a part)

Horari: 11.30 a 13 h

Talleristes: Richard A. Archer i Carolina Garcia.

Si ho desitgeu, podeu sol·licitar més informació al Departament d'Educació del Zoo 932 256 787.

EN GRUP

Si sou uns quants amics que voleu celebrar l'aniversari tots junts, sabeu que podeu venir al Zoo?

Podreu esmorzar i bufar les espelmes del pastís d'aniversari i apropar-vos als animals del Terrari.

🕒 Dissabtes i diumenges de 10.15 h a 12.45 h.

€ **PER A GRUPS DE MENORS DE 8 ANYS**
Preus especials fins a 30 infants:
• per als socis de Zoo Club: 408,90 €/grup
• per als no socis de Zoo Club: 526,55 €/grup
PER A GRUPS DE MAJORS DE 8 ANYS
Preus especials fins a 40 infants:
• per als socis de Zoo Club: 526,55 €/grup
• per als no socis de Zoo Club: 649,80 €/grup

- Cal reservar tan aviat com sigui possible.
- Cal fer el pagament de la festa d'aniversari en el moment de la inscripció.

hi trobaràs:

Promoció 2X1 (vàlida pels socs del Zoo)

entrepans freds
entrepans calents
patates fregides

Promoció
Menú infantil + 0,50€
 (vàlida per a tothom)

Un làctic a escollir

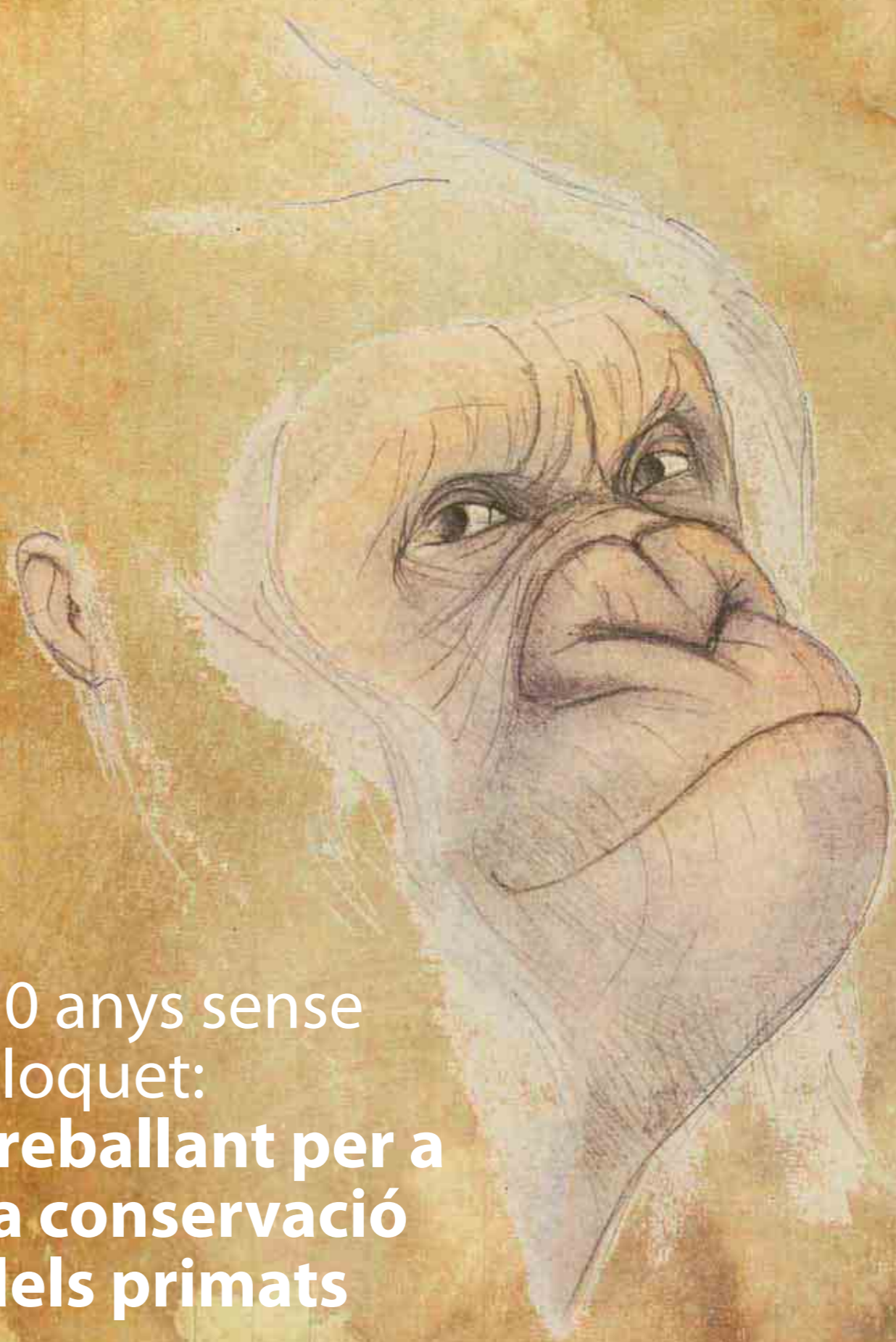
SERHS **food**
 Restauració integral

Especialitzada en la gestió dels serveis de restauració en els sectors de les col·lectivitats i l'hostaleria. Producció i gestió integral del servei d'alimentació a: educació, empreses, oci i esport, sanitari.

Tel. 93 703 28 28 - www.serhsfoodservice.com

www.serhs.com | Tel. 902 010 405

Especial Floquet de Neu

10 anys sense
 Floquet:
**treballant per a
 la conservació
 dels primats**

10 ANYS sense Floquet de Neu

SETMANA FLOQUET DE NEU: TREBALLANT PER A LA CONSERVACIÓ DELS PRIMATS

Del 16 al 24 de novembre gaudeix d'activitats com:

Exposició sobre Floquet de Neu: "10 anys sense Floquet de Neu: Treballant per a la conservació dels primats"
Espai: Antic circuit educatiu viària

Gran Gimcana lúdico-educativa: "Sobrevisu als 4 reptes. Les amenaces que afecten als goril·les"
Espai: Interior Espai Goril·les

Activitats amb les escoles: "Fem memòria d'en Floquet"
De dibuix a diàlegs, les activitats escolars inclouran un tancament especial de les visites i tallers, parlant d'en Floquet de Neu, dels primats en general i dels projectes de conservació i recerca en els que hi participa el Zoo.
Espai: Antic circuit educatiu viària

Celebració del Premi "Floquet de Neu"
Premi al millor treball de recerca de batxillerat 2013. Inclou les conferències:

- "Investigant sobre el goril·la de plànta: Coexistència entre pòngids i humans" a càrrec del Dr. Magdalena Bermejo Espinosa i Domingo Rodríguez Torales
- "El llegat de Floquet de Neu: Llicons des de la genètica" a càrrec del Dr. Tomàs Marques-Bonet

 Espai: Corral Paradís (Plaça Doctor Pi i Suñer, dimecres 20, a les 18.30 h)

Xerrades educatives, davant de les instal·lacions de primats "Parlem dels animals"
De dibuix a diàlegs, a les 12.00 h: Goril·les.
Dissabte i diumenge, a les 11.30 h, 12.00 h, 13.00 h i 13.30 h: Muna de Raubita, Mangabes, Còrils, Kanyasos i Orangutans.
Espai: Davant les instal·lacions de primats

Projecció contínua d'audiovisuals sobre Floquet de Neu "Floquet de Neu en moviment"
Espai: Sala 120è Aniversari (Espai Avenir), d'11.00h a 17.00h

A càrrec dels alumnes de l'Escola d'art PIGMENT, d'Arenys de Munt
Exposició de pintura sobre grans primats
Espai: Estimar Espai Goril·les

I només dissabte 23 i diumenge 24 de novembre:

De 10.00h a 14.00h
Portes obertes a l'Espai de l'antic circuit d'educació viària
L'Espai de l'Antic Circuit d'Educació Viària, serà d'accés lliure, de 10.00 a 14.00 hores, per a tots aquells qui vulguin celebrar amb nosaltres la "Setmana Floquet de Neu: Treballant per a la Conservació dels Primats". A aquest espai s'hi accedirà per la porta que s'utilitzarà habitualment, a la zona de la plaça situada davant del Parlament de Catalunya.

En aquest espai els visitants hi trobaran:

- Exposició sobre Floquet de Neu: "10 anys sense Floquet de Neu: Treballant per a la conservació dels primats"
- Exposició dels dibuixos finalistes del Concurs "Homenatge a Floquet de Neu"
- Mostra de projectes i activitats de conservació de primats, que realitza la Fundació Barcelona Zoo, i altres institucions, espècies i col·lectors que treballen en la conservació de primats
- Activitats educatives i tallers per infants

Més informació a: www.zoobarcelona.cat

BARCELONA inspira **ONA**

Ajuntament de Barcelona

EXPOSICIÓ COMMEMORATIVA DEU ANYS SENSE FLOQUET DE NEU

L'1 d'octubre de 1966, un grup d'agricultors va matar una femella de goril·la que es menjava els seus conreus de plàntans i cafè a la selva de Nkó, a la província de Riu Muni, a la Guinea Equatorial (aleshores Guinea Espanyola). Quan s'hi van apropar, hi van trobar una cria de goril·la totalment blanca encara agafada amb força al cos de la seva mare. Un d'ells, Benito Manié, va portar a casa seva la cria, que anomenaven **Nfumu Ngui** (goril·la blanc en llengua fang). Quatre dies més tard, la va oferir a Jordi Sabater Pi, aleshores conservador del centre d'Ikunde.

El goril·la blanc va passar un mes a Ikunde en procés d'adaptació. Durant aquest temps, Jordi Sabater Pi va comunicar la troballa al professor Arthur Riopelle, director del Centre Regional del Delta per a la Investigació dels Primats de la Universitat de Tulane, a Nova Orleans (EUA). Sabater Pi havia col·laborat en els estudis de camp de Riopelle sobre els goril·les de Riu Muni.

La cria de goril·la es va adaptar bé a la vida en captivitat i al tracte amb humans i va ser enviada al Zoo de Barcelona, on va arribar l'1 de novembre d'aquell mateix any. Un mes després, al desembre, es va presentar a la premsa local, però sense especificar-ne el nom.

DURANT ELS PRIMERS 11 MESOS D'ESTADA A BARCELONA, EN FLOQUET DE NEU VA VIURE AL PIS DE L'EIXAMPLE DEL DOCTOR ROMÁN LUERA

El març de 1967, Riopelle i Zahl van publicar un article sobre el goril·la a la revista *National Geographic* titulat "Snowflake, the world's first white gorilla". El nom as-

signat a l'animal per Riopelle i Zahl va arrelar i el goril·la va passar a anomenar-se **Snowflake, Copito de Nieve o Floquet de Neu**.

Durant els primers 11 mesos d'estada a Barcelona, en **Floquet de Neu** va viure al pis de l'Eixample del doctor Román Luera, aleshores veterinari del Zoo. La seva dona, Maria Gràcia, es feia càrrec de cries de ximpanzés, goril·les i altres primats i era coneguda al Zoo com a mamà goril·la. Durant el temps que es va estar a casa dels Luera, en **Floquet de Neu** va anar de vacances amb la família al Montseny i a Menorca.

Durant els primers anys de vida al Zoo, en **Floquet de Neu** va trobar en el jove Víctor Prats, aleshores cuidador de l'aquari, un company de jocs i algú amb qui passar l'estona. Poc després va ser **Muni**, un petit mascle que havia arribat al Zoo en les

ZOO Barcelona

10 ANYS SENSE FLOQUET DE NEU

TREBALLANT PER A LA CONSERVACIÓ DELS PRIMATS

10 AÑOS SIN COPITO DE NIEVE: TRABAJANDO POR LA CONSERVACIÓN DE LOS PRIMATES

10 WITHOUT SNOWFLAKE: WORKING FOR THE CONSERVATION OF PRIMATES

Ajuntament de Barcelona

FLOQUET, UNA ESTRELLA INTERNACIONAL
COPITO, UNA ESTRELLA INTERNACIONAL
SNOWFLAKE, AN INTERNATIONAL STAR

Ajuntament de Barcelona

mateixes dates que en **Floquet**, qui el va acompanyar mentre creixia.

En els 37 anys que en **Floquet de Neu** va viure al Zoo de Barcelona, va tenir 21 fills amb tres femelles diferents: set amb l'**Ndengue**, nou amb la **Bimvili** i cinc amb la **Yuma**. L'any 1999, van néixer les dues

primeres nétes d'en **Floquet de Neu**, la **Nimba** i la **Batanga**.

Finalment, l'any 2003, en **Floquet de Neu** va morir a causa d'una afecció greu a la pell. Malgrat els esforços de tot el personal veterinari i dels cuidadors, el seu estat es va anar degradant a causa de l'edat i la malaltia.

EN FLOQUET VA ARRIBAR AL ZOO DE BARCELONA L'1 DE NOVEMBRE DE 1966

EL ZOO DE BARCELONA: TREBALLANT PER A LA CONSERVACIÓ DELS PRIMATS

La transformació del Zoo de Barcelona els darrers anys ha fet necessari establir nous elements de col·laboració entre la societat científica i el Zoo, i s'ha desplegat un ampli procés de relació amb la resta d'administracions públiques, els àmbits acadèmics i científics, i les organitzacions vinculades a la conservació i la natura, per tal de sumar esforços en l'àmbit de la recerca i la conservació de les espècies en perill.

La decisió de destinar un pressupost específic per a les activitats d'investigació al Zoo marca un punt d'inflexió en la trajectòria portada fins ara, ja que permet impulsar extraordinàriament l'activitat de recerca i conservació de la institució de cara a assolir els objectius proposats per les associacions zoològiques internacionals, tant d'àmbit europeu com mundial.

El Programa de Recerca i Conservació s'ha plantejat seguint les directrius i estratègies d'actuació establertes pels comitès d'investigació de la WAZA (Associació Mundial de Zoos i Aquaris) i de l'EAZA

(Associació Europea de Zoos i Aquaris). Amb la investigació aplicada a la conservació, tant *in situ* com *ex situ*, el Zoo assumeix un dels seus objectius prioritaris i s'involucra de ple en una de les activitats més demandades per la societat: la lluita contra la desaparició d'espècies.

Entre tots els camps en què es treballa en aquest àmbit, cal destacar els esforços destinats a l'estudi i la conservació dels primats, en línia amb la importància que sempre han tingut aquests animals en la història del Zoo i en el destacat paper que

desenvolupen avui dia en les seves estratègies de responsabilitat institucional i gestió.

Així, aquesta exposició, a més de fer un complet recordatori de la vida d'en **Floquet de Neu**, presenta la important tasca que desenvolupa la nostra institució en l'àmbit de la conservació dels primats en general i dels grans simis en particular, a més de destacar l'aportació que també fan diverses institucions i organitzacions del nostre entorn amb les quals col·laborem.

EL ZOO ASSUMEIX UN DELS SEUS OBJECTIUS PRIORITARIS: LA LLUITA CONTRA LA DESAPARICIÓ D'ESPÈCIES

OPINIONS SOBRE LA CONSERVACIÓ DELS GRANS PRIMATS

En el marc de la celebració de la Setmana Floquet de Neu, que commemora els deu anys de la desaparició del nostre goril·la albi i vol fer palesa la feina que s'ha fet durant aquests anys en relació amb la conservació dels primats, hem plantejat a diverses personalitats del món acadèmic i zoològic de la recerca i la conservació unes preguntes sobre la situació actual dels primats i les opcions que encara tenim de treballar per conservar-los.

PREGUNTES:

1. Els grans simis en general es troben en una situació crítica des de finals del segle XX. Creieu que les polítiques i accions endegades en la primera dècada del segle XXI seran suficients per garantir-ne la supervivència i continuïtat?
2. Què més hauria de fer-se?
3. La pèrdua d'aquestes espècies tan properes a l'ésser humà, com repercutiria en la vida que coneixem?

RESPOSTES:

Carme Vidal

Directora del Centre de Rehabilitació de Primats de Lwiro, República Democràtica del Congo

1. Les mesures són bones però manca una acció que tingui una visió holística del problema, del perquè s'ha arribat aquí: la superpoblació del planeta, el consumisme extrem i l'individualisme de la població en països desenvolupats, l'extrema corrupció que hi ha a tots els nivells en els països on habiten els grans simis i les religions, que mai no han contemplat, ni tenen previst contemplar, l'amor a la natura com a part de la seva evangelització.

2. S'hauria d'acceptar en primer lloc que l'espècie humana, nosaltres, és una espè-

cie invasiva que està causant un desequilibri en els ecosistemes i una reducció dels recursos naturals molt greu i perillosa per a tots els éssers vius, inclosos nosaltres. Un cop es prengui consciència d'això, que és el problema de base, es podran posar sobre la taula solucions que siguin eficaces i efectives.

3. Ho canviarà tot. La supervivència de l'espècie humana està lligada directament a l'equilibri en la natura. Cada espècie en el seu mitjà natural participa en el manteniment d'aquest equilibri, en la dispersió de llavors, el control natural de plagues, etc. Qualsevol alteració o desaparició brusca d'una sola espècie repercuteix directament en aquest equilibri, que en si mateix ja és molt fràgil.

Fàcilment dit: si no hi ha dispersió natural de llavors no hi haurà plantes ni arbres, i en conseqüència no hi haurà pluja i l'erosió del sòl serà imparabile i no hi haurà aigua. I què farem sense aigua? Sense aigua la vida que coneixem no pot existir.

Nosaltres som primats, concretament grans simis en l'escala evolutiva, ho vulguem reconèixer o no, però científicament és una realitat i els individus d'una mateixa espècie tenen tendència a protegir-se entre ells. La pèrdua dels grans simis seria una alteració de la conducta natural que ens és pròpia.

Moltes ètnies que encara viuen en estret contacte amb la natura sempre han considerat els grans simis com a cosins o ancestres i els respecten i protegeixen, i també es protegeixen entre ells. I ells no en saben res de genètica ni d'altres ciències. Nosaltres, els habitants del món desenvolupat ho hem perdut això.

Institut Jane Goodall Espanya

2. Les amenaces per als grans simis en el món natural són diverses i variades, i han augmentat enormement durant les últimes dècades com a resultat de l'expansió constant de les poblacions humanes i el seu consum insostenible de recursos, fet que té un impacte important en tots els grans simis. La conversió del sòl en apte per a l'agricultura (per exemple per a la producció d'oli de palma) i la competència per uns recursos naturals limitats, com ara la fusta, provoca una pèrdua d'hàbitat, com també passa per culpa de les ex-

plotacions comercials de fusta i mineria, sovint en el cor d'una selva abans verge. Aquestes selves també són la llar de moltes altres espècies en perill, i tenen un paper vital en la protecció de la biodiversitat, la retenció de la humitat i la lluita contra el canvi climàtic a l'hora d'absorbir les emissions de carboni. La demanda creixent de carn de la selva i d'animals domèstics exòtics il·legals fa que els caçadors furtius matin fins i tot mares lactants, fet que provoca que els centres de rehabilitació i rescat de primats d'Àfrica i Àsia estiguin sobrecapats i cerquin de manera deses-

LES NOSTRES PAUTES DE COMPORTAMENT AFECTEN NO NOMÉS EL FUTUR DE LES ALTRES ESPÈCIES DE GRANS SIMIS, SINÓ TAMBÉ EL NOSTRE FUTUR.

perada recursos per tenir cura d'un flux d'orfes joves que mai no acaba.

Les malalties infeccioses, com ara la febre d'Ebola, a les quals els grans simis són cada cop més vulnerables a mesura que baixen les xifres de les seves poblacions, poden ser unes amenaces naturals més greus per a aquests animals. Els conflictes armats, com ara el que té lloc a la República Democràtica del Congo pel control de les mines que proporcionen els minerals necessaris per a les nostres tecnologies, sovint porten a la destrucció mediambiental i la davallada d'espècies, ja que els soldats es mouen per les selves i milers de persones es veuen forçades a traslladar-se. I hi ha factors que ho agreugen, com ara el canvi climàtic, la manca de planificació familiar i gestió de recursos naturals, la falta de consciència i la poca informació sobre els grans simis i les lleis en vigor per protegir-los, així com la feblesa a l'hora de complir amb les legislacions existents. I el públic no és conscient dels beneficis econòmics potencials de protegir els grans simis.

2. Els problemes estan arrelats: el creixement de la població humana, l'aclaparadora escala de pobresa i malaltia, la manca d'oportunitats econòmiques, la indiferència política i la corrupció, els conflictes i l'escassa implicació de la comunitat en la gestió dels recursos naturals. Per afrontar aquests reptes fonamentals, només una resposta holística i amb múltiples facetes pot començar a marcar la diferència. Moltes organitzacions públiques i privades, sovint amb molt pocs recursos, treballen amb esforç per garantir la supervivència dels grans simis i d'altres animals, alhora que fomenten un desenvolupament sostenible de les comunitats locals. Pretenen assolir importants metes de conservació i educacionals, però no n'hi ha prou. Els governs locals i estrangers, així com les empreses que treballen en els hàbitats dels grans simis, s'haurien d'involucrar més en la solució. Com a consumidors dels paï-

sos desenvolupats i en desenvolupament també tenim una part de responsabilitat i hauríem d'assabentar-nos de l'origen dels productes que comprem, i saber si procedeixen de fonts sostenibles, tant des del punt de vista mediambiental com social. Les esperances que tenim són assolir un compromís més gran i sostenible de les parts interessades, així com educar les noves generacions de ciutadans de manera que aquests siguin sensats i prudents i es responsabilitzin millor de la natura del que ho hem fet nosaltres.

3. Els grans simis no destrueixen el seu hàbitat, però tenen un paper important en

la seva salut, per exemple, quan dispersen les llavors per la selva. Per contra, la nostra espècie ha crescut exponencialment a costa de molts ecosistemes. Ara per ara, hi ha més de 7.185 milions d'éssers humans al planeta, mentre que es calcula que les poblacions de la resta d'espècies de grans simis juntes (ximpanzés salvatges, gorilles, bonobos i orangutans) no superen els 500.000 individus i s'estan reduint. Això significa que, com a espècie primate "pròspera", representem el 99,99% de tots els grans simis. La nostra expansió i comportament imprudent s'han convertit en l'amenaça principal per a la supervivència dels nostres parents vius més propers.

Tenim com a deure moral canviar-ho. Les nostres pautes de comportament afecten no només el futur de les altres espècies de grans simis, sinó també el nostre futur. També ho devem als nostres fills.

Dr. Bryan Carroll

Director Zoo de Bristol. President EAZA Ape Campaign Working group

1. No, en absolut. Cal esforçar-se molt més en aquest sentit.

2. Els governs s'han de comprometre a garantir que no s'extingeixin els grans simis. Cal un comitè intergovernamental. Això significa molt més esforç per tal d'alinear els Estats i que garanteixin el funcionament adequat de les àrees protegides, la reducció de la pèrdua d'hàbitat i, en particular, la prevenció eficaç del comerç il·legal. Un dels problemes principals continua sent la desforestació per produir oli de palma al sud-est asiàtic i ara a l'Àfrica, que s'hauria de controlar. A més, la legislació per controlar la caça dels simis per la seva carn a l'Àfrica i la dels orangutans per al tràfic d'animals de companyia al sud-est asiàtic s'ha de posar en marxa de manera ferma, a la vegada que s'inicien tasques sobre la mantenció de les comunitats locals. Si no es resolen els problemes del comerç les espècies s'acabaran extingint, fins i tot encara que quedin zones amb bons hàbitats, i el compliment de la llei és vital per tal que això passi. S'hauria d'emprendre la reintroducció de simis procedents de santuaris i aportar suport financer per fer-ho, juntament amb una protecció adequada dels grups reintroduïts.

3. Alguns estudis indiquen que els grans simis són pedres angulars, espècies importants per a la dispersió de les llavors i el manteniment de l'estructura física de l'hàbitat. La pèrdua d'una pedra angular té conseqüències per a l'hàbitat de la selva i la seva comunitat ecològica. La pèrdua dels nostres parents més propers a causa de l'extinció provocaria un gran dany a l'àmplia comunitat que s'ha de conservar.

Si no podem mantenir el nostre parent més proper, quines possibilitats tenen altres espècies menys carismàtiques i "importants" de sobreviure? Hauré fallat als grans simis si els únics llocs on se'ls podrà veure són els zos.

Dra. Mª Teresa Abelló

Conservadora Primats Zoo de Barcelona. Vicepresidenta TAG Grandes Simios

1. No, crec que són insuficients. Cal un canvi de mentalitat, respectar i valorar més la natura, disminuir el consum excessiu de les societats desenvolupades, i reeducar en un consum material més moderat i

sostenible. Cal esperar que les noves generacions, la sensibilitat i el respecte per la natura de les quals està més desenvolupat, puguin influir i aconseguir el canvi.

2. Hauríem de protegir estrictament les selves on viuen els grans simis i restaurar part del que s'ha destruït. Cal esmenar els errors comesos, i buscar l'equilibri en la sostenibilitat.

Hem de reduir el nostre exagerat consum material i tornar una mica als costums dels nostres avis, que reciclaven molt més i aprofitaven les coses. Les grans companyies i els polítics s'haurien d'adonar que

la política actual de consum és insostenible a llarg termini, i que no només afecta la supervivència dels grans simis...

3. Tenir en compte que la globalització és positiva i negativa, que les nostres accions aquí repercuteixen en l'hàbitat dels grans simis allà: consum de mòbils (mines de coltan), consum de cremes, sabons, productes alimentaris (explotacions per produir oli de palma), consum de mobles (boscos arrasats)... Ells desapareixeran primer, però segurament nosaltres els seguirem.

Les selves on viuen són els pulmons del planeta, i els estem ofegant, i això reper-

cuteix en les pluges, la disponibilitat d'aigua, la vegetació, la producció agrícola... el canvi climàtic... Cal aturar aquesta espiral de destrucció, i ells són una bandera important en aquest canvi, ja que com són tan pròxims a nosaltres ens hi podem veure reconeguts en molts aspectes... Si ells no tenen futur, en tenim nosaltres?

Dr. Tomàs Marquès

Investigador de l'Institut de Biologia Evolutiva. Universitat Pompeu Fabra/CSIC.

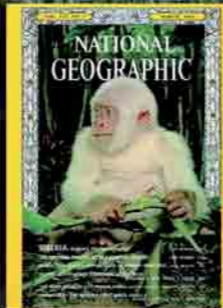
1. En alguns sí i en altres no. Sembla força clar que els orangutans ho tenen molt

(1965 - 2003)

FLOQUET DE NEU COPITO DE NIEVE SNOWFLAKE

10è ANIVERSARI DE LA MORT DEL
GORIL·LA BLANC DEL ZOO DE
BARCELONA, EL PRIMAT MÉS FAMÓS
DEL MÓN

Ajuntament de
Barcelona

negre. La desforestació els està amenaçant greument i és possible que en poques dècades no n'hi hagi en llibertat. Per als grans simis d'Àfrica (ximpanzés, bonobos i goril·les) hi veig més esperança, tot i que dependrà del territori. Els països que han respectat la fauna tot i fent-ne negoci (parcs naturals i ecoturisme) han vist que els surt a compte, però les amenaces com el tràfic il·legal o el comerç il·legal de carn (bushmeat) continua sent molt important.

2. Suposo que incrementar la consciència social aquí i allà. Hem de ser conscients que tot comença amb una bona educació. En els països d'origen és més difícil, però seria bo fer veure a la població local que mantenir i respectar la població natural de grans simis també és bo per a ells.

3. Com a genetista evolutiu, permeteu-me centrar-me més en la part científica i no en la conservacionista d'aquesta pregunta (sent aquesta última segurament la més important). Moltes malalties estan causades per processos genètics que no acabem de comprendre del tot. En aquest sentit, els ximpanzés, el nostre parent evolutiu viu més proper, són un organisme clau per entendre com funciona el nostre genoma, i estudiar-los a la natura en oposició a fer-ho en captivitat ens ajuda a entendre processos selectius i demogràfics que afecten les mutacions d'aquest genoma. Les generacions futures no entendrien (ni perdonarien) mai que haguéssim exterminat aquestes espècies en el seu hàbitat, privant-los per tant d'un recurs únic per comprendre'ns a nosaltres mateixos.

Dr. Josep Call

Investigador al Max Planck Institute

1. No ho crec. La majoria de grans simis desapareixeran i només quedaran uns petits reduïts amb petites reserves d'aquestes espècies, que seran molt vulnerables a malalties com l'Ebola, la caça furtiva i els desastres naturals. Per exemple, fa uns anys poblacions senceres d'orangutans

van desaparèixer com a conseqüència dels grans focs forestals que van afectar Indonèsia. A més a més, la reducció d'una població fa disminuir la variabilitat genètica existent, la qual cosa afecta factors com la resistència a malalties i la capacitat d'adaptació a noves condicions del medi natural.

2. No ho sé. No sóc un tècnic en la matèria. Hi ha gent més qualificada que jo per respondre a aquesta pregunta. Jo veig que es fan esforços constants, que hi ha molta gent implicada que fa tot el que pot, però em fa l'efecte que sempre fem curt.

3. Em voldria centrar en la qüestió del coneixement des d'un punt de vista científic.

**LA DESFORESTACIÓ
ELS ESTÀ AMENAÇANT
GREUMENT I ÉS
POSSIBLE QUE EN
POQUES DÈCADES NO
N'HI HAGI EN LLIBERTAT.**

La pèrdua dels grans simis serà per a la ciència en general una pèrdua incalculable. Penseu que si trobéssim una espècie de gran simi a un altre planeta, ens gastariem milions d'euros intentant estudiar-la. Els grans simis són espècies fascinants que no es poden bescanviar per unes altres. De fet, cap espècie no es pot bescanviar per una altra, totes són úniques i irrepetibles. Però tornant al cas dels grans simis, perdent-los perdem una part de nosaltres mateixos, perquè el seu estudi ens permet fer inferències sobre l'evolució de la nostra conducta i els nostres pensaments. Sense ells, és com perdre una de les claus de la nostra història (natural).

Douglas Cress

Programme Coordinator. Great Apes Survival Partnership (GRASP)

1. La greu crisi de conservació que afronten ximpanzés, goril·les, bonobos i orangutans exigeix que les polítiques i les accions que es duiguin a terme en el segle XXI funcionin, o serem testimonis de l'extinció d'alguna espècie important. I és que no només podem continuar amb les mateixes polítiques perquè, en termes generals, no han funcionat. Durant les últimes quatre dècades, cada any hi ha menys simis i menys hàbitat, i si ens limitem a repetir les mateixes accions de conservació que fins ara això no canviarà. Ens cal ser innovadors i creatius, i assumir riscos si volem triomfar. I caldrà un esforç veritablement global. Massa sovint en el passat, el recel i les lluites internes han condemnat al fracàs les activitats de conservació. Però ha arribat el moment que tots els interessats (governos nacionals, zoos, santuaris, organitzacions de conservació, institucions de recerca, defensors privats, entre d'altres) deixin de banda les diferències tradicionals i treballin plegats. Aquesta diversitat és una de les fortaleses úniques de GRASP, i crec que un enfocament multipartidista és la millor esperança.

2. Crec que ens cal pensar diferent. Abans,

la conservació es duia a terme de manera rígida, pensant que la vida salvatge i les selves es protegirien millor si les aïllàvem de la resta del món desenvolupat. Però em sembla que aquesta és una visió simplista i hem de començar a veure les selves i els grans simis com un capital natural amb un valor que els governs poden apreciar. Els goril·les de muntanya i el turisme que aporten generen enormes ingressos a Ruanda i Uganda en particular, i els goril·les de muntanya són l'única població de grans simis del món que creix en nombre d'individus. És una coincidència? No ho crec pas. El món ha destinat una quantitat formidable de recursos a protegir els goril·les de muntanya, i aquest n'és el resultat. Cada cop es demanarà més que els grans simis siguin rendibles –com altres actius nacionals– i, encara que això pugui semblar desagradable per a alguns, l'alternativa és substituir la vida en estat salvatge o els espais silvestres per alguna cosa més rendible.

3. L'extinció dels grans simis vindria seguida de molts impactes naturals i ecològics, en particular perquè són molt importants

per a la salut de les selves d'Àfrica i Àsia. Sense els simis, les selves –en les quals confiem els humans i la resta del món per tenir aire pur, aigua i una temperatura regulada, entre d'altres avantatges– es pansirien i moririen, fet que acceleraria molt els efectes col·laterals devastadors del canvi climàtic. Però, tot i que això seria catastròfic, crec que la pèrdua més gran seria l'emocional, en particular per als éssers humans com a espècie. Si no deixem un espai en aquest planeta per a uns animals tan propers a nosaltres, si no podem salvar els grans simis, quin esperança pot haver-hi per a nosaltres? I això és molt trist plantejar-s'ho. Espero que això ajudi.

Frank Rietkerk

Director Zoo Apenheul. Coordinador EEP Gorilas

1. La supervivència a llarg termini dels goril·les –i de fet de tots els grans simis– en el seu hàbitat natural encara és sens dubte un motiu de gran preocupació per a l'EEP del goril·la. Durant la primera dècada del segle XXI, els zoos, les organitzacions de conservació, els governs i aliances especials han introduït millores per tal de conscienciar tothom que, si no fem res, aquestes increïbles criatures s'extingiran en estat salvatge. Penso que aquest missatge general ja ha tingut prou impacte en molta gent per garantir que almenys no desapareixeran sense que ens n'adonem! Però cal que fem més. L'EEP del goril·la continuarà garantint una població àmplia i pròspera de goril·les de les planes als zoos, que els permetran explicar als seus visitants com són i els perills que els seus parents salvatges encara afronten. Les universitats i els centres de recerca que treballen amb els zoos i les organitzacions de conservació de la vida salvatge han de continuar fent recerca, fet que ens proporcionarà les eines per tal que els esforços de conservació siguin tan eficaços com sigui possible i tinguin èxit.

**HEM DE COMENÇAR
A VEURE LES SELVES I
ELS GRANS SIMIS COM
UN CAPITAL NATURAL
AMB UN VALOR QUE
ELS GOVERNOS PODEN
APRECIAR**

2. Cal treballar més i que tots contribuïm amb idees, materials i diners en la gran tasca que tenim al davant, per garantir que les poblacions de simis que queden continuïn segures. Encara no ho hem aconseguit. Àfrica està sotmesa a canvis ràpids i quan pensem que hem assolit l'èxit en una àrea, sorgeix un nou repte preocupant en una altra. Monitorem la situació de manera constant en els Estats on es distribueixen els goril·les i identifiquem oportunitats per ajudar on podem.

3. No parlaré de la pèrdua d'aquestes espècies. Per a mi, no és una opció. No ha de succeir. En aquest moment, podria semblar que les coses no acaben de millorar i que el desenvolupament d'Àfrica indicaria que podem perdre més poblacions de goril·les i d'altres simis. Però crec que ens les empescarem per protegir algunes poblacions i les protegirem bé i per sempre. Hi ha prou persones aquí i en el continent africà que es preocupen per ells i que continuaran amb aquesta lluita per salvar el món salvatge. Però, sincerament, potser encara és aviat per dir que hem guanyat la batalla.

Dr. Josep Mª Alonso

Cap de col·lecció, recerca i conservació del Zoo de Barcelona

1. Atès que la majoria de les poblacions de grans simis segueixen presentant una tendència descendent, i que les principals amenaces (caça furtiva, comerç d'espècies, conflictes armats en zones properes, destrucció d'ecosistemes forestals, canvi

climàtic, propagació de malalties de caire epidèmic...) segueixen presents i són complexes de reduir, controlar o eliminar, el futur d'aquestes espècies hauria de passar idealment per una estabilitat geopolítica mantinguda en el temps en zones properes, i que els governs directament implicats fessin una revisió holística del problema, assumissin una clara determinació per arranjar-lo i endeguessin accions contundents de manera efectiva. Desgraciadament, aquest no és encara l'escenari avui dia, i per tant no es pot considerar que les accions actuals seran suficients per garantir-ne la supervivència.

2. En els últims anys, la creació de santuaris, reserves integrals i altres figures de protecció dels hàbitats naturals d'un gran nombre d'espècies en regressió, així com la tasca que hi desenvolupen entitats científiques, la comunitat zoològica internacional i diverses ONG, han donat molt bons resultats en el coneixement i la con-

servació d'espècies salvatges, així com en la sensibilització envers la seva vulnerabilitat. Per tant, i assumint una estabilitat geopolítica mínima a les zones properes a les poblacions de grans primats, en primera instància, l'actuació prioritària per afrontar la conservació d'aquestes espècies hauria de ser la creació de noves zones de protecció de zones boscoses on habiten aquestes espècies, o bé l'ampliació de les existents, ben administrades i dotades dels recursos econòmics i les eines legals adequades i suficients per mantenir un alt grau de protecció de les poblacions. Paral·lelament, al voltant d'aquestes zones protegides s'haurien d'instaurar i/o potenciar programes de recerca, monitoratge i gestió de les espècies a protegir, així com endegar activitats a mig termini de sensibilització i desenvolupament sostenible de les poblacions humanes limítrofes. Finalment, a llarg termini es fa necessari afrontar un canvi de model de pensament antropocèntric a escala global, deixant enrere plantejaments i principis utilitaristes, consumistes i curtterministes envers les espècies animals i els recursos naturals, que actualment regeixen una gran majoria de les activitats humanes.

3. Des del punt de vista de l'equilibri natural dels ecosistemes, la desaparició de qualsevol espècie (i en major mesura de les que es troben al capdamunt de les cadenes tròfiques) suposa unes conseqüències biològiques no del tot previsibles ni mesurables, que afecten directa i/o indirectament el correcte funcionament i estabilitat de l'ecosistema a curt, mig i llarg termini. Des del punt de vista ètic i fins i tot filosòfic, hem d'assumir que els grans primats comparteixen amb nosaltres més del 98 % del material genètic, que presenten unes capacitats neurocognitives, culturals i conductuals molt desenvolupades i semblants a les humanes, i que, per tant, si deixem que arribin a extingir-se, hauríem posat la primera pedra per, d'alguna manera, extingir-nos nosaltres mateixos.

Dra. Montserrat Colell Mimó
Professora titular Facultat de Psicologia, UB. Especialista en etologia dels primats

1. L'aspecte més destacable de les polítiques i les accions desenvolupades al llarg de la primera dècada del segle XXI és la globalització de la preocupació pel que fa a l'amenaça d'extinció dels grans simis i els sistemes de control sobre l'eficàcia dels programes de conservació. Iniciatives internacionals d'associació i de treball conjunt, com per exemple el GRASP (Great Apes Survival Partnership), l'acció conjunta del PNUMA i la UNESCO per a la conservació dels grans simis i dels seus hàbitats a escala mundial, constitueixen un punt de partida fonamental per determinar els objectius i les polítiques d'actuació més urgents. En aquest sentit, cal destacar la Declaració de Kinshasa, l'any 2005, on es van signar uns acords que havien d'incidir de forma decisiva en la conservació dels grans simis, i els esforços fets per compilar informació sobre l'estat actual de les poblacions, que van des de la creació de la primera llista sobre les 25 espècies de primats amb més risc d'extinció, l'any 2000, amb revisions bianuals, fins a la publicació de l'Atlas Mundial dels Grans Simis i la seva Conservació, l'any 2005. De fet, són aquesta mena d'informes els que ens permeten conèixer que tots els grans simis actuals es troben amenaçats d'extinció i que en el cas de quatre de les catorze espècies i subespècies reconegudes pels es-

DES DEL PUNT DE VISTA ÈTIC I FINS I TOT FILOSÒFIC, HEM D'ASSUMIR QUE ELS GRANS PRIMATS COMPARTeixEN AMB NOSALTRES MÉS DEL 98 % DEL MATERIAL GENÈTIC

pecialistes el perill és crític. Però tot i amb aquest coneixement i amb els esforços de conservació que s'estan duent a terme no tenim garanties que en les properes dècades no es produeixi un declivi de les poblacions naturals que en comporti la total extinció. Una autoritat en el tema, com és Russell Mittermeier, cap del Grup d'Especialistes en Primats, de l'Species Survival Commission de la International Union for Conservation of Nature (IUCN), es congratula que gràcies a les actuacions conservacionistes i a l'interès creixent del públic i dels mitjans de comunicació pel que fa a la supervivència dels nostres parents més propers en la filogènia, cap espècie de primat s'hagi extingit al llarg del segle xx ni del que portem del segle XXI, però admet amb preocupació que, si no es prenen més mesures de protecció i s'inverteixen més recursos en les polítiques endegades, l'extinció d'algunes espècies és més que probable. Hi ha documents de bones pràctiques de conservació molt ben fets, com els publicats per la UICN, però cal posar el mitjans necessaris per poder dur-les a terme.

2. Un punt molt important que avui en dia s'ha convertit en el focus d'actuació de les polítiques de conservació és considerar la pobresa dels habitants de les regions on viuen els grans simis i endegar programes d'actuació que, afavorint la protecció de les espècies en perill, afavoreixin també el desenvolupament de les comunitats humanes. De fet, el control de les amenaces més freqüents per a la supervivència dels grans simis: la desforestació i la fragmentació dels hàbitats (relacionada amb la tala per obtenir fusta, pastures, conreus, carbó...), el comerç de mascotes, la caça..., passa per oferir alternatives sostenibles i beneficis que incideixin directament en el desenvolupament de les comunitats implicades. El problema és trobar recursos que permetin posar en pràctica unes mesures de conservació que són absolutament necessàries i que no tindran èxit

sense una conscienciació de la població local de la necessitat d'aquestes mesures i dels guanys que comporten. Així, els programes d'ecoturisme, en què els grans simis són els primats estrella, suposen una font d'ingressos per a les poblacions locals que viuen a prop de les àrees protegides. I també cal explicar com la supervivència dels grans simis contribueix a la supervivència de les comunitats humanes, ja que els grans simis ajuden a afavorir la biodiversitat vegetal i el manteniment dels boscos (com la resta de primats són uns bons dispersors de llavors) i, per tant contribueixen a assegurar els recursos necessaris per a la vida de les poblacions humanes (aigua i recursos tròfics i medicinals). D'altra banda, cal potenciar encara més els programes de conservació ex situ, en

els quals els parcs zoològics i institucions similars tenen un paper rellevant, ja que són l'element clau per a futurs programes de rehabilitació i reintroducció en els hàbitats naturals, tot i les dificultats que això comporta. No hem d'oblidar que la supervivència de les espècies, en molts casos està contemplada en el manteniment d'unes poblacions captives, de les quals se'n coneix bé l'estat actual gràcies

CAL SEGUIR AMB LES POLÍTIQUES ENFOCADES A L'EDUCACIÓ DELS MÉS JOVES, EN TOTES LES SOCIETATS.

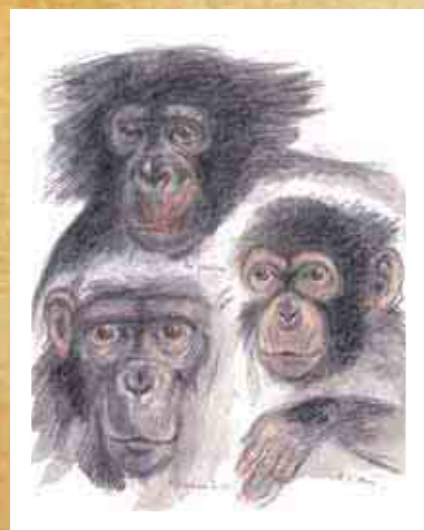
a la bona feina que fan les diverses institucions zoològiques. Tanmateix, el paper dels zoos també és crucial per donar a conèixer la problemàtica dels grans simis, apropar-la al gran públic i conscienciar la població de la necessitat de protegir les espècies i els seus hàbitats. I amb els seus programes d'educació i d'investigació, sovint en col·laboració amb centres de recerca i universitats, completar els objectius de conservació que marquen les fites a aconseguir. El coneixement és indispensable per millorar les condicions de vida dels primats captius i dissenyar les millors estratègies de conservació

De fet, la investigació és un factor clau en la conservació. Com més sabem dels grans simis, més arguments tenim per avalar-ne la supervivència. En aquest sentit, cal destinar recursos a la realització de programes de recerca sobre grans simis que contemplin tant treballs de camp com estudis en captivitat.

Finalment, cal seguir amb les polítiques enfocades a l'educació dels més joves, en totes les societats. Han de saber qui són els grans simis, què representen, el perill en què es troben i les estratègies de conservació. En aquest sentit els plans d'educació i el paper de les escoles és fonamental, a banda de tots els esforços que actualment ja s'estan fent.

3. Les repercussions són tantes i tan greus que es fa difícil poder arribar a copsar l'abast real de la pèrdua.

D'una banda, en l'àmbit de les comunitats humanes locals, ja hem esmentat el paper dels grans simis en la conservació dels hà-

bitats (especialment dels boscos) i també els beneficis que pot aportar la seva presència com a font d'ingressos, en zones deprimides.

D'altra banda, no hem d'oblidar que estem parlant d'orangutans, goril·les, ximpanzés i bonobos, és a dir, dels nostres parents vius més propers en la filogènia. Tots nosaltres compartim un ancestre comú, que va viure fa uns 14/16 milions d'anys i, amb bonobos i ximpanzés aquest avantpassat compartit és molt més recent, de fet, estem parlant de només 5/6 milions d'anys, una xifra que en termes evolutius és molt petita. I això què representa? Doncs que, des d'un punt de vista força antropocèn-

tric, però no per això menys important, els grans simis són un mirall en el qual trobem similituds i diferències morfològiques, comportamentals i cognitives que ens aporten coneixements essencials sobre nosaltres mateixos i les nostres arrels. Així, des d'un punt de vista evolutiu, ens ofereixen models conductuals que ens ajuden a entendre més clarament el procés d'hominització. Les restes fòssils, en el millor dels casos, només ens donen una informació indirecta sobre aspectes com l'aparició i la funcionalitat del bipedisme, la lateralització de les extremitats, la fabricació i ús d'instruments, les activitats de caça i recol·lecció, els sistemes socials dels homínids... mentre que l'estudi dels grans simis actuals, dels seus sistemes socials i de la seva etoecologia ens dona moltes claus sobre l'origen i l'evolució de l'espècie humana.

Però els grans simis també ens permeten fer comparacions directes entre les seves conductes i les nostres. Així, compartim un nombre molt elevat de conductes en aspectes tan diversos com la comunicació no verbal, la utilització de l'espai, el joc, l'afiliació i l'agressió... L'estudi d'aquests comportaments ens permet ampliar la percepció i la comprensió de la conducta humana. Els estudis ontogenètics i com-

COMPARTIM AMB ELS GRANS SIMIS UN NOMBRE MOLT ELEVAT DE CONDUCTES EN ASPECTES TAN DIVERSOS COM LA COMUNICACIÓ NO VERBAL, LA UTILITZACIÓ DE L'ESPAI, EL JOC, L'AFILIACIÓ I L'AGRESSIÓ...

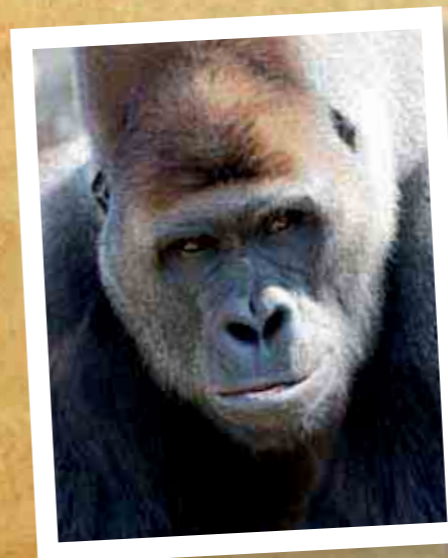
parats ens aporten dades fonamentals sobre els processos cognitius i emocionals, com el desenvolupament de l'afecte o de l'aprenentatge, l'aparició de l'autoconsciència i la consciència dels altres, la planificació d'accions futures... i el sentit adaptatiu de la seva existència.

I deixant de banda la proximitat filogenètica, no hem d'oblidar el valor intrínsec dels grans simis. Són espècies que es caracteritzen per la diversitat i complexitat del seu comportament. Tots els grans simis són espècies de primats altament encefalitzades, de gran longevitat, amb uns sistemes socials complexos i una estratègia reproductora K extrema, amb cries que neixen molt immadures i períodes d'infància perllongats en grups socials, en què la mare i els altres individus són fonamentals per al desenvolupament dels aprenentatges. Són espècies amb conductes culturals i amb unes capacitats cognitives notables. I s'han adaptat a una varietat d'hàbitats. El seu estudi és una font d'informació única que ens permet contrastar hipòtesis i teories derivades de la biologia evolutiva, de l'ecologia conductual, de la sociobiologia...

El món seria molt pitjor sense els grans simis. Tenim el deure moral de fer tot el possible perquè els nostres fills i els fills dels nostres fills puguin seguir coneixent-los, aprenent d'ells i estimant-los.

EL ZOO JA ÉS MEMBRE DE GRASP (Great Ape Survival Partnership)

Les poblacions silvestres dels grans simis, ximpanzés, orangutans, goril·les i bonobos, pateixen una forta davallada i el seu hàbitat natural es troba greument amenaçat. L'organització GRASP es va crear per respondre a la crisi a la qual s'enfronten els grans simis i evitar-ne la imminent extinció mitjançant l'establiment de polítiques internacionals de conservació, obtenció de finançament, recerca i presència en els mitjans de comunicació. Forma part de la UNESCO (Organització de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura) i participa en la UNEP (Programa de

les Nacions Unides per al Medi Ambient). Els Estats africans i asiàtics on viuen els grans simis són 23, tots ells països poc desenvolupats o en conflicte, i en els quals els governs i la societat civil tenen unes limitacions materials i financeres que dificulten els esforços per conservar la biodiversitat i gestionar els ecosistemes naturals. El consell del GRASP, a més d'incloure representants dels governs de tots aquests països, el formen diferents ONG, institucions científiques i de recerca d'arreu del món, socis particulars i tres parcs zoològics britànics que s'han destacat per les seves accions a favor de la conservació dels grans simis: Bristol, Chester i Londres. Recentment, l'Associació Europea de Zoos i Aquaris (EAZA) i el Parc Zoològic de Barcelona han estat admesos com a nous membres del GRASP en la categoria d'organitzacions no governamentals. 🐾

Mª Teresa Abelló
Conservadora de Primats

Els objectius del GRASP són els següents:

- ✓ Promoure l'Estratègia Global per a la Supervivència dels Grans Simis i els seus hàbitats.
- ✓ Monitorar les poblacions de grans simis i establir una base de dades amb informació sobre les seves poblacions.
- ✓ Analitzar els projectes de conservació existents en diferents àmbits, identificant-ne les àrees que queden desatendides i sense protecció, per marcar prioritats en l'acció i coordinació dels membres.
- ✓ Promoure i reforçar la legislació vigent per afavorir la supervivència dels grans simis i els seus hàbitats.
- ✓ Identificar i recolzar iniciatives que generin beneficis per a les comunitats locals que viuen als voltants i dins dels hàbitats dels grans simis i en àrees protegides, sempre amb l'adequada consideració pel que fa a les necessitats de les comunitats indígenes.
- ✓ Educar i conscienciar les poblacions locals sobre la importància de preservar els grans simis i el seu hàbitat natural.
- ✓ Treballar amb els organismes internacionals per aconseguir l'objectiu d'eliminar el tràfic il·legal de grans simis.

El Zoo de Barcelona és membre del Great Ape Survival Partnership (GRASP) des del passat mes d'agost.

TIBIDABO

TOTS
SOM
NENS

CADA
DIA ÉS
UNA
PASSADA

Ajuntament de
Barcelona

BARCELONA DNA
inspira

Zoolidari

ELS PALLAPUPAS OMPLEN EL ZOO DE GOM A GOM

Amb el lema "riure els omplirà de vida", el diumenge 13 d'octubre el Zoo va acollir per quart any consecutiu la celebració d'**UN DIA DE NASSOS**. L'ONG **Pallapupas** ha organitzat aquest cop la seva festa anual de recollida de fons a quatre espais d'oci diferents i va comptar amb el suport de personalitats mediàtiques com Andreu Buenafuente, Sílvia Abril, Jordi Évole i José Corbacho.

Les més de 14.000 persones que van visitar el Zoo aquell dia –una xifra rècord!– van poder adquirir el seu nas solidari i fer una visita al Zoo "a meitat de preu i amb el doble de valor". La festa va durar tot el dia i va incloure tallers de bombolles de sabó

i d'arts marcial entre altres activitats adreçades als més petits. El punt més emotiu de la vetllada va ser el tradicional **momentasso**, que va consistir en un enlairament de globus dins dels quals hi havia els desitjos que els nens presents al Zoo havien escrit per als petits pacients que seguien la festa des dels hospitals.

Els **Pallapupas**, pallassos d'hospital, acompanyen els malalts de totes les edats i els seus familiars en els moments més difícils del seu ingrés als centres hospitalaris. Si voleu més informació visiteu el seu web: www.pallapupas.org

Les Pallapupas Gelocatilla i Antibiótica al Mur dels desitjos.

Andreu Buenafuente i Sílvia Abril, padrins de la festa.

EL ZOO AL COSTAT DE LES PERSONES SOLIDÀRIES

Durant l'any que és a punt d'acabar, el Zoo de Barcelona ha estat molt conscient de les dificultats que estan passant moltes persones a causa de la crisi econòmica i que sovint els dificulta l'accés a espais lúdics i educatius com el Zoo, que són una eina molt eficaç per contribuir a la integració i desenvolupament de les persones i per fomentar hàbits i valors positius. Responsables i voluntaris d'organitzacions de tot tipus que treballen per ajudar els més vulnerables –persones en risc d'exclusió social, avis, persones amb problemes de salut o discapacitats, entre d'altres– es posen en contacte amb nosaltres per organitzar la seva visita al Zoo en condicions assumibles per als seus usuaris, i més de **20.000 persones** i els seus acompanyants hauran aprofitat aquesta oportunitat aquest any. També hem col·laborat en moltes iniciatives que entitats de tota mena organitzen per ajudar els altres a través d'esdeveniments lúdics: gimcanes, curses, concursos, bingos i rifes han ofert entre els seus obsequis o premis més de **2.000 vals de descompte** o gratuïts per visitar el Zoo.

COMPRA LA GORRA
ONLINE

No et quedis sense la teva!

**Anoteu a les vostres
agendes les següents
dates solidàries!**

Aquest desembre, com cada any, celebrarem al Zoo la Festa **Posa't la gorra**, que organitzem

amb l'associació de nens oncològics **AFANOC**, que enguany celebra el 25è aniversari. Serà concretament el **dissabte 14 de desembre** i us animem a comprar per 5 € la gorra solidària d'aquest any, amb un disseny de **Kukuxumusu** que us encantarà, i a passar-ho bé amb les activitats i actuacions que es faran durant tot el matí al Zoo. Les persones que no són sòcies del Zoo-Club podran accedir al parc a un preu especial. Més informació a www.afanoc.org.

I del **16 de desembre fins al 4 de gener**, per segon any consecutiu farem una **recollida de joguines** en col·laboració amb la **Fundació Pare Manel** per tal d'ajudar els Reis a repartir regals als nens de famílies en situacions vulnerables. Tots els nens fins a 12 anys que portin una joguina nova al Zoo tindran l'entrada gratuïta. www.fundacioparemanel.org.

Els amfibis del Delta del Llobregat

El Delta del Llobregat, situat a tocar de la ciutat de Barcelona, és la tercera zona humida més important de Catalunya, després del Delta de l'Ebre i dels Aiguamolls de l'Empordà. Tot i que en els darrers anys s'hi han implantat o ampliat un bon nombre d'infraestructures i indústries, les llacunes de la Ricarda i el Remolar continuen contenint un tresor en termes de biodiversitat, juntament amb altres zones menys conegudes però no menys importants: Can Sabadell, els Reguerons, Cal Tet, etc. El Delta, on hi ha registrades 360 espècies diferents d'ocells, és una de les zones més riques en varietat de tota la península Ibèrica. Òbviament, mereix una visita que podeu preparar adequadament amb l'ajut de la pàgina web del Consorci que el gestiona, creat l'any 2005 pels ajuntaments de Viladecans i El Prat, i el Departament de Medi Ambient de la Generalitat: www.deltallobregat.cat/.

Un dels elements faunístics més amenaçat i poc conegut són els amfibis. Al Delta se'n coneixien set espècies diferents, de les quals dues ja es donen per extingides en aquesta zona (gripau d'esperons i gripau comú). Per la seva banda, la reineta, el tòtil i el gripau corredor tenen poblacions molt petites i amenaçades, tot i que els dos últims han estat objecte d'actuacions puntuals de protecció. Només la granota verda i la granota pintada (introduïda i en expansió) són relativament comunes. És un panorama molt pobre per a un ecosistema aquàtic com aquest, pobresa que es pot explicar per un conjunt múltiple de causes: la destrucció o contaminació de les zones humides i cursos d'aigua, la utilització de potents plaguicides en l'agricultura intensiva, la introducció d'espècies exòtiques que depreden les postes, els capgrossos i els adults, algunes malalties que s'han con-

vertit en epidèmia a escala mundial, com la quitridiomicosi provocada per uns fongs, etc. De fet, el grup dels amfibis és, entre els vertebrats, el que en proporció té més espècies amenaçades en tot el planeta.

Una de les causes que podem atacar directament és la manca de punts amb aigua de bona qualitat on granotes i gripaus puguin dipositar els ous i desenvolupar-s'hi els capgrossos. Per aquest motiu l'Ajuntament de Viladecans, que està duent a terme la renaturalització de la Pineda del Remolar, on hi havia hagut el Càmping Toro Bravo i ara propietat de l'Aeroport de Barcelona, ha impulsat una sèrie d'actuacions encaminades a assolir aquest objectiu.

Aquesta pineda, rica en prats sorrencs i situada darrere el sistema dunar del Remolar, constitueix un hàbitat de primera per al gripau d'esperons i el gripau corredor. Es tracta d'una zona poc freqüentada, sense activitat industrial o agrària, i únicament amb activitats científiques o educatives que duen a terme el Consorci del Delta o altres entitats com l'Institut Català d'Ornitologia, la Societat d'Estudis Ictiològics o la Fundació Acció Natura.

Arran de la signatura del Conveni de Col·laboració entre el Zoo de Barcelona i l'Ajuntament de Viladecans l'any 2010, el Zoo s'ha anat implicant en accions concretes per afavorir la conservació d'aquesta biodiversitat a escala local, com per exemple el programa per a la recuperació de la tortuga de rierol. Una de les primeres ajudes econòmiques de la Fundació Zoo ha servit per recuperar la qualitat de les aigües de l'antic estany de Ca la Pilar, en el marc d'un projecte que inclou la instal·lació d'una planta fotovoltaica de 10 kW, una nova estació de bombeig i la neteja i renaturalització del fons de l'estany. Estem segurs que els nostres amfibis sabran aprofitar aquesta oportunitat i ajudarem a mantenir aquesta riquesa. 🐾

Cristòfol Jordà
VIMED-Ajuntament de Viladecans

Llibres

AICAS (Asociación Ibérica de cuidadores de animales salvajes), ens ha sorprès molt agradablement amb aquest llibret de vocació clarament didàctica.

El seu protagonista és el linx ibèric, una preciosa espècie en greu perill d'extinció. És molt interessant la descripció que ens fan arribar de la gran tasca que realitzen al Centro de Recuperación del Lince Ibérico de Doñana, per tal de salvar aquest felí, i el recull de totes les seves característiques físiques i de comportament.

Petits lectors, sabeu com són els linxs? Sabeu on és Doñana? Mmm... doncs la Noa us ho explica molt i molt bé! 🐾

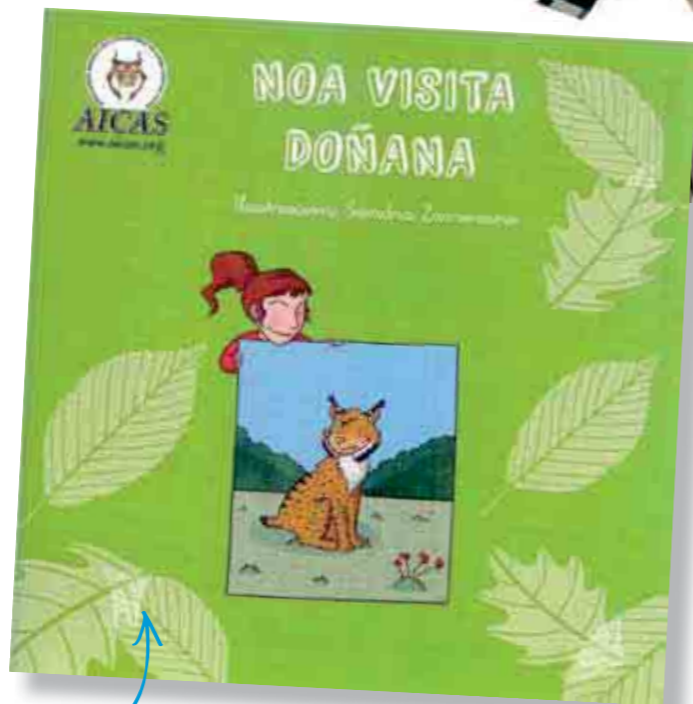
Maria Neus Miró Torrent
nmiro@bsmsa.cat

NOA VISITA DOÑANA

Autores: Aurora Pazos i Gemma Morató

Il·lustració: Sandra Zamorano

Idea original: AICAS Educació, www.aicas.org

VINE AL ZOO I PREN-TE UN GOT DE CALDO 100% NATURAL

ANETO

100% NATURAL

benvingut nadó

Adoptants d'Honor de les Cigonyes del Zoo de Barcelona

caprabo ●●●
amb EROSKI

FELICITATS PARES!

Si esteu a punt de tenir un nadó, recordeu que podreu sol·licitar gratis la seva primera canastreta.

Truqueu al 902 22 60 60 o ompliu el formulari a www.caprabo.com/benvingutnado

Sol·licita la teva canastreta gratis durant els seus dos primers mesos de vida

Vals descompte i regals per a aquesta etapa tan especial

Coneix-ho tot sobre el teu nadó amb les nostres guies plenes de consells

caprabo ●●●
benvingut nadó

Durant els primers mesos de vida del nadó, la canastreta està disponible a les zones amb presència de Caprabo.

ESPECIALISTES EN CALDOS NATURALS

Aneto elabora els seus caldos com sempre s'ha fet: amb ingredients frescos 100% naturals deixant-los coure a foc lent durant 3 hores en una olla. L'única diferència està en el tamany de l'olla, perquè la nostra forma de fer-lo és la mateixa. Per això, Aneto és caldo 100% natural.

www.caldoaneto.com

Encara no t'has descarregat els vals de descompte per convidar els teus amics al Zoo?

Recordau que teniu a la vostra disposició **6 vals de descompte del 30 %** (vàlids fins al 31/12/13) que podeu utilitzar per portar algun amic o familiar al Zoo o fer-los un regal. Només cal que els descarregueu de l'**Espai exclusiu per als socis**.

Si encara no heu activat el vostre compte de l'Espai exclusiu, podeu fer-ho molt fàcilment a l'apartat del Zoo Club del nostre web www.zoobarcelona.cat

A la web del Zoo tenim moltes més sorpreses per a vosaltres!

Fes coses bones i aconsegueix ofertes i regals amb el CiviClub!

hem arribat a un acord amb **CiviClub**, la primera plataforma online i offline que recompensa les accions positives dels ciutadans amb punts. Els punts (**Civis**) es poden bescanviar per descomptes i regals, com per exemple entrades de cinema, teatre, museus o esdeveniments esportius. Pel fet de ser membres del Zoo Club, una acció positiva

a favor de la fauna, si us registreu ara a <https://www.civiclub.org/register/zooclubbcn> guanyareu 50 **Civis** per començar a aprofitar les ofertes del catàleg. Pròximament podreu acumular Civis apadrinant algun dels nostres animals o formant part dels Amics del Zoo. Us en mantindrem informats! Més informació a www.civiclub.org

VIU L'ART EN FAMÍLIA AL MACBA

El **MACBA**, Museu d'Art Contemporani de Barcelona, ofereix als socis del Zoo Club un preu molt especial de **2 €** per als tallers familiars **MACBA EN FAMÍLIA**, i un descompte permanent del **50 % en el preu de l'entrada a les exposicions**.

Cada cap de setmana, el MACBA planteja activitats familiars adreçades a nens i nenes a partir de 6 anys, que permeten a pares i fills viure junts una experiència divertida i diferent al voltant de l'art. Cada taller, d'una hora i mitja de durada, s'articula entorn d'una temàtica que canvia cada 6 setmanes. Gaudeix ara d'un preu especial de 2 € per persona i participa en qualse-

vol de les activitats **MACBA EN FAMÍLIA** tots els dissabtes a les **12 h i a les 17.30 h**, i els diumenges a les **12 h**. Més informació a www.macba.cat/ca/macba-en-familia.

MACBA MUSEU D'ART CONTEMPORANI DE BARCELONA

MACBA, Museu d'Art Contemporani de Barcelona
 Pl. dels Àngels 1. 08001 Barcelona
 Tel.: +34 93 412 08 10
www.macba.cat
 Podeu seguir-los també a Facebook i Twitter

Horaris: dilluns a divendres d'11 a 20 h, dissabtes de 10 a 21 h, diumenges i festius de 10 a 15 h, dimarts no festius tancat.

Els grans simis

Contemplar els anomenats grans simis sempre ens produeix fasciació, perquè la seva morfologia, moviments i gestos ens resulten sorprenents de tant com s'assemblen als nostres. L'expressió del seu rostre, la seva mirada, ens resulten molt propers. De fet, tot això és lògic, ja que es tracta de primats que pertanyen a la família Hominidae, de la qual també formem part nosaltres. Són, per tant, els nostres parents més propers.

Els primats van sorgir entre els mamífers fa entre 60 i 80 milions d'anys, i van donar lloc a moltes espècies. El grup dels primats homínids, els grans simis, actualment només està format pels

orangutans de Borneo i Sumatra, els goril·les de plana oriental, de costa i de muntanya, el ximpanzé, el bonobo i l'home. Tots estem lligats per ancestres comuns que es remunten fins a uns 12 o 13 milions d'anys. N'hi va haver molts més, però van anar desapareixent.

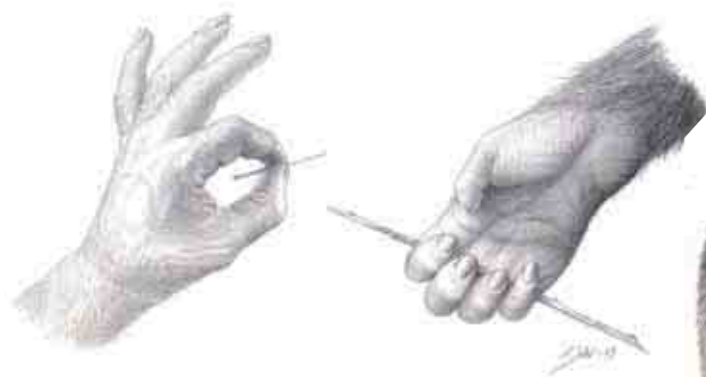
Entre els homínids, és especialment interessant l'adquisició de la bipedestació (caminar drets sobre les cames), que es va produir fa uns 3 o 4 milions d'anys i va donar lloc a la línia dels homínids, dels quals avui només quedem nosaltres, els éssers humans.

La pròxima vegada que aneu al Zoo, fixe'u-vos bé en les mans i peus d'aquests animals i compareu-los amb els nostres. 🐾

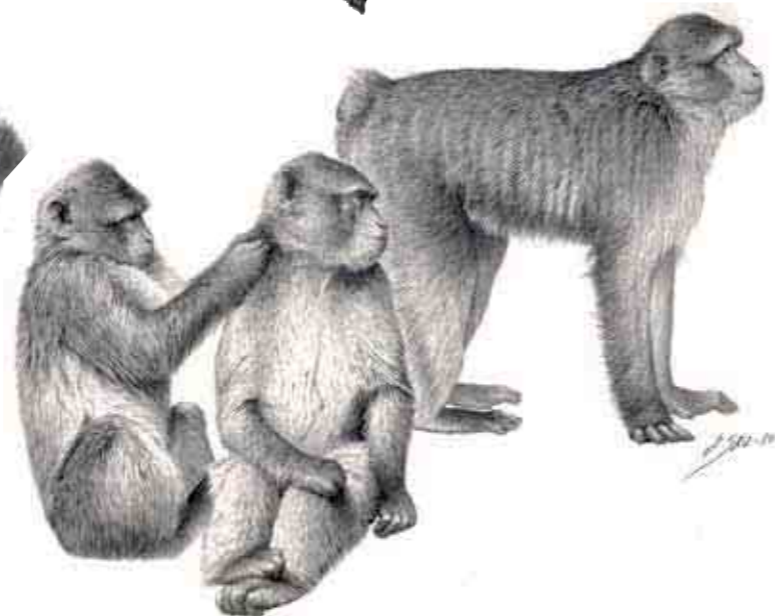
Floquet de Neu, el goril·la de costa *Gorilla gorilla gorilla* albi que, per la seva raresa, va ser durant molts anys l'animal emblemàtic del Zoo. Els mascles de goril·la són, potser, els simis actuals més grans. Aquarel·la.

Hi ha altres simis de menor grandària, no homínids, com l'udolador negre *Alouatta palliata*, d'Amèrica Central, o la mona de Gibraltar *Macaca sylvanus*, d'Àfrica i Europa, una petita mostra de la gran diversitat dels primats. Tinta i llapis de grafit, respectivament.

La nostra mà té un llarg dit polze, oposable a l'índex, "pinça de precisió", que ens permet una manipulació més fina que la mà d'un ximpanzé, "pinça de pressió".

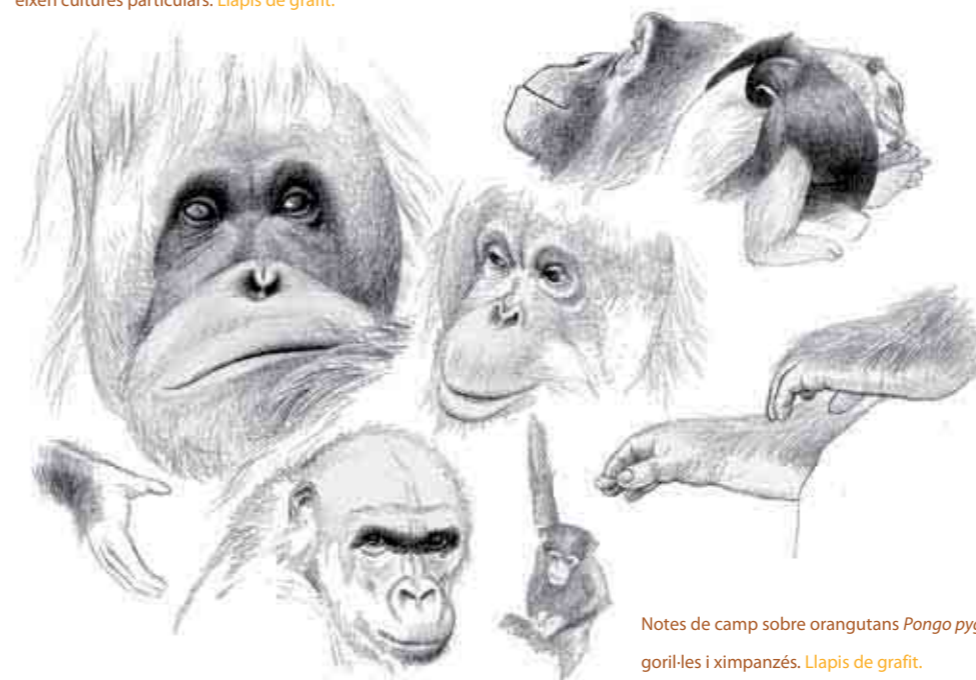
Llapis de grafit.

Alguns dels goril·les que avui podem veure al Zoo són descendents d'en **Floquet de Neu**. En aquest dibuix se'n poden veure alguns d'ells quan eren petits. Aquarel·la.

Aquesta femella de ximpanzé *Pan troglodytes* va aprendre a obrir nous amb l'ajuda d'estrís i ara el seu fill ho aprèn d'ella. Els diferents grups de ximpanzés posseeixen cultures particulars. Llapis de grafit.

La musculatura pelvifemoral del ximpanzé i d'altres homínids no permet la bipedestació prolongada. La de l'home, però, més lateral, fa possible que mantingui l'equilibri mentre camina. Llapis de grafit i aquarel·la.

Notes de camp sobre orangutans *Pongo pygmaeus*, goril·les i ximpanzés. Llapis de grafit.

Crani reconstruït d'*Australopithecus*, de fa uns 3,5 milions d'anys. Era un homínid africà que ja es desplaçava sobre les cames i del qual procedeixen tots els homínids, entre ells nosaltres. Llapis de grafit.

Bali al teu Abast

11 dies des de ~~775,00€~~ **697,50€**

Més vol internacional (aprox. 950€)

OPCIONAL
KOMODO PARK!

*"El nostre viatge a Bali està sent un cúmul d'experiències, que estem vivint a tots els nivells. Els nens estan gaudint com bojos amb la natura (els dracs de Komodo i els micos, juntament amb els peixos i esculls de coral i els diferents insectes i altres animals que s'apropen a ells). Els paisatges són fantàstics i el menjar sorprenentment bo (atès que no som especialment amants del picant, encara que el nen es va afecionant). Els hotels són esplèndids, molt confortables (els nens estan especialment alucinatx) i la gent molt agradable, sempre disposada a col·laborar. ¡¡És un dels millors viatges de la nostra vida!!*N. Martínez y Familia, Agost 2011, Membre del ZooClub*

Descompte del 10% com a soci del ZooClub.

Més informació sobre aquest viatge en :

www.indonaturetravel.com/zooclub_barcelona

Reserveu avui mateix per assegurar disponibilitat. places limitades :

INDONATURE TRAVEL

Tel. 931 815 995, Ext. 600, rbanda@indonaturetravel.com

L'atendrà **Rosa Mª Banda**,

Skype: rosa..banda

Llicència Legal No. 00788/1/PPM/PMA/2010!

Ecoiniciatives

Instituto Jane Goodall

Cursos de formació al Senegal

Tot i que l'Estació Biològica Fouta Jalon que l'Institut Jane Goodall acaba de construir gràcies al suport, entre d'altres, del Zoo de Barcelona, encara no ha estat inaugurada oficialment per la Jane Goodall -l'acte està previst per a començament del 2014-, ja s'hi han començat a fer les primeres activitats. Una d'elles és el curs "Investigació aplicada a la conservació del ximpanzé", del qual se n'han fet ja dues edicions, mentre que el de "Guia d'ecoturisme a l'Àfrica" està previst per a final d'any. Qualsevol persona interessada hi pot participar.

Estació Biològica Fouta Jalon

Més informació:
www.janegoodall.es/es/estaciobiologica

Els cursos permeten, a més, oferir una alternativa sostenible per al manteniment de la Reserva Natural Comunitària de Dindefelo, on està situat el centre d'investigació.

L'Estació s'adequa a les necessitats d'universitats, estudiants en pràctiques, professors, doctorands, i també a les de qualsevol persona interessada en la recerca en temàtiques molt diverses, com ara primatologia, botànica o antropologia, en aquest territori tan ric en paisatges naturals i culturals. 🐾

Amb el suport de...

Patrocinadors

HARIBO

Col·laboradors

Amb el suport de...

Adoptants

Cigonyes

Tortuga gegant de les Seychelles

Tigre de Sumatra

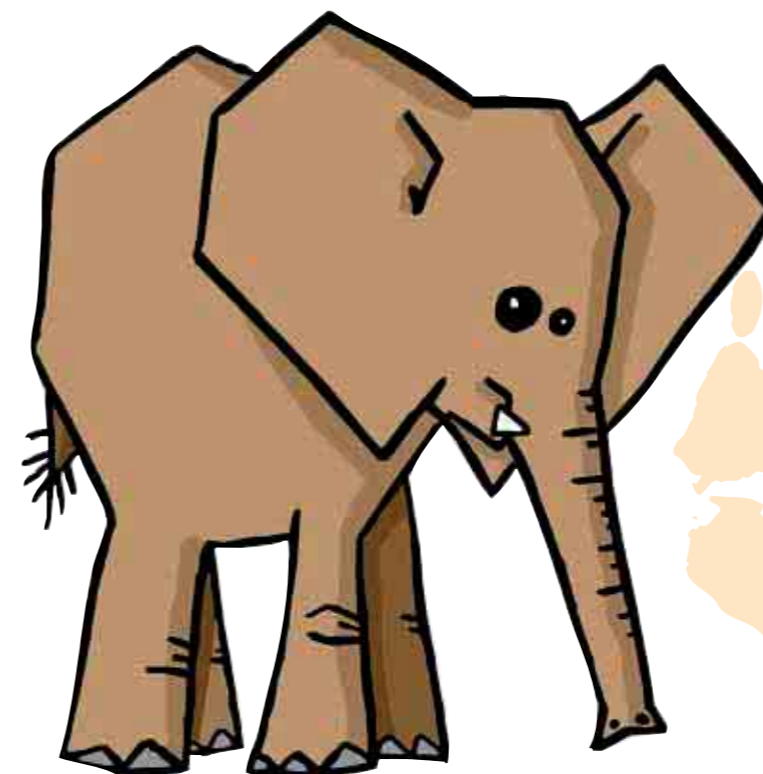
Panda vermell

Cigonya blanca

Llúdrria

Vaca frisona

El Park Güell com mai l'has vist

Gaudeix de l'emblemàtica Zona Monumental amb un itinerari recomanat: una nova mirada de l'espai creat pel geni, Antoni Gaudí.

Descarrega't l'app i fes la teva visita guiada!

Informació i compra d'entrades parkguell.cat

Ajuntament de
Barcelona

park güell
BARCELONA

BARCELONA
inspira